

# *Sámedikki dievasčoahkkin*

## *Čoahkkingirji 3/96*

**Áigi:** Čakčamánu 24. - 27. b. 1996

**Báiki:** Samelandssenteret, Kárášjohka

- Ášši 30/96 Čoahkkima vuodđudeapmi  
- nammačuorvun, virgelobit, gohččojuvvon várrelahtut  
- gohččuma ja áššelisttu dohkkeheapmi
- Ášši 31/96 Várrelahtu välljen čoahkkinjodihangoddái
- Ášši 32/96 Sámediggerádi diedáhus doaimmas birra, dás maiddá referáhtaáššit
- Ášši 33/96 Gažaldagat Sámediggeráddái čoahkkinortnega § 26 vuodul
- Ášši 34/96 Ođđa áššiid diediheapmi
- Ášši 35/96 Sámedikki organiseren boahhteáiggis - guorahallan
- Ášši 36/96 1997 sámediggeválga - diehtujuohkinkampánja
- Ášši 37/96 Čielggadus váikkuhusaid hárrái dan oktavuodas jos Sámediggái addo friijaseabbo bušeahtadilli - cealkámuš
- Ášši 38/96 Lotnolasealáhusaid njuolggadusat
- Ášši 39/96 Boraspiriid hálddašeapmi ja buhtadusgažaldagat
- Ášši 40/96 Sámi dáiddamusea - čielggadus
- Ášši 41/96 Meavkki ja Blátind báhčin- ja hárjehtallanšiljuid ovttaštattin ja viiddideapmi
- Ášši 42/96 Sámi giellalávdegotti boahhteáiggi organiseren
- Ášši 43/96 Regulerenráddi - ođđa instruksa - gulaskuddan
- Ášši 44/96 Sámedikki 1997 čoahkkinplána
- Ášši 45/96 Noriánda ja Tromssa Meahccekomišuvdna

## Čoahkkinvuorut

Áigi	Áigi	Siidu
maŋŋebárgga čakčamánu 24. b. 1996 dii. 09.00 - 12.00	Ášši nr. 30/96	3
	Ášši nr. 31/96	6
	Ášši nr. 32/96	7
maŋŋebárgga čakčamánu 24. b. 1996 dii. 15.00 - 18.05	Ášši nr. 32/96	7
	Ášši nr. 33/96	9
	Ášši nr. 34/96	11
gaskavahko čakčamánu 25. b. 1996 dii. 09.00 - 15.00	Dásseárvo-seminára	
duorastaga čakčamánu 26. b. 1996 dii. 09.00 - 12.20	Ášši nr. 35/96	17
duorastaga čakčamánu 26. b. 1996 dii. 15.00 - 19.45	Ášši nr. 36/96	19
	Ášši nr. 37/96	23
	Ášši nr. 38/96	28
	Ášši nr. 39/96	33
bearjadaga čakčamánu 27. b. 1996 dii. 09.00 - 12.40	Ášši nr. 40/96	37
	Ášši nr. 41/96	41
	Ášši nr. 42/96	48
	Ášši nr. 43/96	50
bearjadaga čakčamánu 27. b. 1996 dii. 13.45 - 15.00	Ášši nr. 43/96	50
	Ášši nr. 44/96	53
	Ášši nr. 45/96	54

Sign: .....SS...../.....EKN.....

Čoahkkingirjii čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjii leat oktiibuot 59 siiddu

**Ášši 30/96 Čoahkkima vuoddeapmi**

Ášši álggahuvvui čakčamánu 24. b. 1996 dii. 09.18.

**Áirasat**

Dát áirasat ledje čoahkis vuoddeamis:

1. Olav Magnar Dikkanen
2. Magnhild Mathisen
3. Berit Ranveig I. Nilssen
4. Steinar Pedersen
5. Marianne Balto Henriksen
6. Hartvik Hansen
7. Ragnhild Nystad
8. Egil Olli
9. Per John Anti várrelahttu John Henrik Eira sajis
10. Ole Henrik Magga várrelahttu Heaika Skum sajis
11. Klemet K. Hætta
- 12.
13. Peder Mathisen
14. Alf Edvard Nystad
15. Jens Petter Olsen
16. Tore Bongo
17. Terje K. Haugen
18. Ingar Eira
19. Mary Mikalsen Trollvik
20. Eilif O. Larsen
21. Geir Tommy Pedersen
22. Arne Mortensen Sven-Roald Nystø várrelahttu
23. Margreta Páve Kristiansen
24. Inger A. Skum
25. Olav Andersen
26. Anders Oskal
27. Ann Mari Thomassen várrelahttu Inger-Ann Fossli sajis
28. Noralf Amundsen várrelahttu Magne A. S. Huuva sajis
29. Per Solli
30. Roger Pedersen
31. Ing-Lill Pavall
32. Amund Eriksen
33. Nils O. Nilsen
34. Jarle Jonassen
35. Åsta Vangberg
36. Odd Kappfjell
37. Máret Guhttor
38. Johan Mikkel Sara
- 39.

Sign: SS / EKN

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjii leat oktiibuot 59 siidu

**Dohkkehuvvon pearmišuvnnat**

- Áirras nr 22 Sven Roald Nystø 24. - 25.09.96  
 Áirras nr 32 Amund Eriksen 26.09.96 dii. 18.00 rájes.  
 Áirras nr 8 Egil Olli 26.09.96 dii. 18.30 rájes.  
 Áirras nr 3 Berit Ranveig I. Nilsen 26.09.96 dii. 18.50 rájes.  
 Áirras nr 6 Hartvik Hansen 27.09.96.  
 Áirras nr 19 Mary Mikalsen Trollvik 27.09.96 dii. 12.40 rájes.  
 Áirras nr 20 Eilif O. Larsen 27.09.96 dii. 12.40 rájes.  
 Áirras nr 23 Margreta Páva Kristiansen 27.09.96 dii. 12.40 rájes.  
 Áirras nr 25 Olav Andersen 27.09.96 dii. 12.40 rájes.  
 Áirras nr 27 Ann-Mari Thomassen 27.09.96 dii. 12.40 rájes.  
 Áirras nr 28 Noralf Amundsen 27.09.96 dii. 12.40 rájes.  
 Áirras nr 29 Per Solli 27.09.96 dii. 12.40 rájes.  
 Áirras nr 30 Roger Pedersen 27.09.96 dii. 12.40 rájes.  
 Áirras nr 33 Nils O. Nilsen 27.09.96 dii. 12.40 rájes.  
 Áirras nr 36 Odd Kappfjell 27.09.96 dii. 12.40 rájes.  
 Áirras nr 38 Johan Mikkel Sara 27.09.96 dii. 12.40 rájes.  
 Áirras nr 39 Birger Nymo 27.09.96 dii. 12.40 rájes.

**Sadjásaš áirasat**

- Arne Mortensen várrelahttu áirasii nr. 22 Sven-Roald Nystø, 24. - 25.09.96  
 Birger Nymo várrelahttu áirasii nr. 39 Berit Johnskareng, 25. - 27.09.96  
 Nils Thomas Utsi várrelahttu áirasii nr. 12 Inger Anne S. Gaup, 26. - 27.09.96

**I. Áššebáhpirat**

- Čakčamánu 2. b. 1996 gohččun oktan áššelisttuin

**II. Ovdanbiddjojuvvon eavttuhusat**

Čoahkkinjodihangotti árvalus.

**III. Jienasteapmi**

39 áirasis 37 ledje čoahkis.

- Jienasteapmi čadahuvvui dáid vuoruid mielde:

1. Gohččuma dohkkeheapmi: Čakčamánu 2. b. 1996 gohččun dohkkehuvvui ovttajienalaččat
2. Áššelisttu dohkkeheapmi: Áššelistu, mii čuovui gohččuma dohkkehuvvui ovttajienalaččat

**IV. Beavdegirjelasáhus**

Ii gáibiduvvon lasáhus beavdegirjái dán áššis.

Sign: SS / EKN

## V. Sárdnunlistu ja replihkkavuorut

Sáhkaovddideaddji

Replihkka

1. Egil Olli, áššejođiheadji

## VI. Sámedikki mearrádus maŋŋá jienasteami lea ná:

Čakčamánu 2. b. 1996 gohččun oktan áššelisttuin dohkkehuvvui ovttajienalaččat.

Ášši loahpahunvui čakčamánu 24. b. 1996 dii. 09.25.

Sign: SS / EKN

Čoahkkingirjji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjjis leat oktiibuot 59 siiddu

## Ášši 31/96 Várrelahtu välljen čoahkkinjodihangoddái

Ášši álggahuvvui čakčamánu 24. b. 1996 dii. 09.25.

### I. Áššebáhpirat

– Válgalávdegotti árvalus

### II. Ovdanbiddjojuvvon eavttuhusat

**Válgalávdegotti árvalus Sámediggái:**

Berit Rangveig Iversen Nilsen välljejuvvo čoahkkinjodihangoddái várrelahtun.

### III. Jienasteapmi

– 39 áirasis ledje 37 čoahkis

Jienasteapmi čadahuvvui dáid vuoruid mielde:

1. Válgalávdegotti evttohus mearriduvvui ovttajienalaččat.

### IV. Beavdegirjelasáhus

Ii gáibiduvvon lasáhus beavdegirjái dán áššis.

### V. Sárdnunlistu ja replihkkavuorut

**Sáhkaovddideaddji**

**Replihkka**

1. Ragnhild Nystad, válgal.jodih.

### VI. Sámedikki mearrádus maŋŋá jienasteami lea ná:

Berit Ranveig I. Nilsen välljejuvvui várrelahtun čoahkkinjodihangoddái.

Ášši loahpahuvvui čakčamánu 24. b. 1996 dii. 09.27

Sign: SS / EKN

Čoahkkingirjji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjjiis leat oktiibuot 59 siiddu

## Ášši 32/96 Sámedikki doaibmadiedáhus, masa gullet referáhtaáššitge

Ášši álggahuvvui čakčamánu 24. b. 1996 dii. 09.27.

### I. Áššebáhpirat

– Sámediggeráđi doaibmadiedáhus oktan referáhtaáššiiguin.

### II. Ovdanbiddjojuvvon eavttuhusat

**Sámediggeráđi árvalus Sámediggái:**

Sámediggeráđi diedáhus váldojuvvo diehtun.

### III. Jienasteapmi

– 39 áirasis 37 ledje čoahkis.

Jienasteapmi čadahuvvui dáid vuoruid mielde:

1. Sámediggeráđi árvalus mearriduvvui ovttajienalaččeat.

### IV. Beavdegirjelasáhus

Ii gáibiduvvon lasáhus beavdegirjái dán áššis.

---

Sign: ...SS...../.....EKN.....

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjijis leat oktiibuot 59 siiddu

**V. Sárdnunlistu ja replihkkavuorut**

	<b>Sáhkaovddideaddji</b>	<b>Replihkka</b>
1.	Ole Henrik Magga, áššejodiheaddji	
2.	Magnhild Mathisen	
3.	Ingar Eira	
4.	Terje K. Haugen	
5.	Hartvik Hansen	
6.	Johan Mikkel Sara	
7.	Olav Andersen	
8.	Jens Petter Olsen	Máret Guhttor Olav Andersen Jens Petter Olsen
9.	Geir Tommy Pedersen	Eilif O. Larsen Steinar Pedersen Geir Tommy Pedersen
10.	Ragnhild Nystad	Peder Mathisen Johan Mikkel Sara Steinar Pedersen Ragnhild Nystad
11.	Magnhild Mathisen	Geir Tommy Pedersen Magnhild Mathisen
12.	Olav Magnar Dikkanen	
13.	Hartvik Hansen	
14.	Ing-Lill Pavall	
15.	Máret Guhttor	
16.	Ingar Eira	
17.	Klemet K. Hætta	
18.	Alf Edvard Nystad	
19.	Amund Eriksen	
20.	Ole Henrik Magga, áššejodiheaddji	

**VI. Sámedikki mearrádus maŋŋá jienasteami lea ná:**

Sámediggeráđi dieđáhus válđojuvvui diehtun.

Ášši loahpahuvvui čakčamánu 24. b. 1996 dii. 15.45.

Sign: *SS* / *EKN*

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjis leat oktiibuot 59 siiddu



## Ášši 33/96 Gažaldagat Sámediggeráđđái čoahkkinnortnega § 26 vuodul

Ášši álggahuvvui dii. 15.45, čakčamánu 24. b. 1996.

### I. Áššebáhpirat

- Peder Mathisen gažaldat, Guovddášbellodaga sámediggejoavku, joavdan 03.09.96
- Hartvik Hansen gažaldat, Sámejoavku, joavdan 17.09.96, dii 09.03.

### II. Ovdanbiddjojuvvon eavttuhusat

#### Áirasa Peder Mathisen, Guovddášbellodaga sámediggejoavku, gažaldat,:

Mañimuš áiggiid lea medijain gullon ollu vuosttas sámi páhpa Andreas Porsangera birra, gii leai eret PorsáŋgguLeaibevuonas. Son elii jagis 1735 jahkái 1780. Andreas Porsanger válddii teologijjaeksamana 1761:s, ja biddjui páhppan Várjjagii 1761:s.

Go stáhtastipendiáhta Edvard Ruud lea ávžžuhan, de jearan rádis ahte berre go Sámediggi bargat dan ala ahte ceggejuvvo muitogeađgi su ruovttubáikái.

#### Sámediggeráđi vástádus áirasii Peder Mathisen, Guovddášbellodaga sámediggejoavku:

Sámediggi lea ožžon ávžžuhusa ceggehit muitogeađggi báhpa Andreas Porsangera muitun. Álgaga dasa dagai stáhtastipendiáhta Edvard J. Ruud, ja ollu earáge olbmot leat álššaideaset bidjan áššái, e.e. searvvit Porsáŋggu gielddas.

Sámediggeráđi lea dáhtton Sámi girkoráđi geahčadit ášši. Dat mearkkaša: Berrego ceggejuvvot muitogeađgi, gosa ja gii dan berre dahkat.

Sámediggeráđi oaivvilda prinsihpalaččat ahte álbmotválljen orgánan Sámediggi ii berre badjelasas váldit ovddasvástádusa ceggehit muitogeađggiid, e.e. dakkáriid mat mitalit Sámedikki iežas doaimma.

Báhpa Andreas Porsangera muitogeađggi hárrái lea nu, ahte áigut vuordit Sámi girkoráđi oaivila. Álgodilis dát orru leamen dakkár bargu maid Norgga Girku berre doaimmahit.

Dattetge Sámediggi sáhtá leat mielde jođu addimin muitogeađggi ceggeheapmái.

#### Áirasa Hartvik Hansena gažaldat, Sámejoavku:

Rievssatbivddu álggu mañideapmi

Čujuhan iežan evttohussii odđa áššiid vuolde 29.11.1995, ášši 40/95, Rievssatbivddu álggaheami birra čakčamánu 10. beavve rájes, ahte lea go dat jierpmálaš rievssatnáli ektui. Fargga lea jahki vássán ja in leat vel vuohtán ahte Sámediggeráđi vel lea dovddusin dahkan ahte ášši biddjo Sámedikki dievasčoahkkima ovdii. Mu oainnu mielde lea dát prinsihpalaš ášši sámi álbmogii, ja dát ferte farggamus lági mielde čielggaduvvot nu ahte dat boahtá buorin berošteaddjiide. Dán vuodul lea dárbbaslaš jearrat dáid gažaldagaid:

Orru go Sámediggeráđi mielas ášši guoskamin Sámediggái?

Maid áigu Sámediggeráđi bargat dainna áššiin?

Sign: ...SS...../.....EKN.....

Čoahkkingirjji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjjis leat oktiibuot 59 siiddu

**Sámediggeráđi vástáduš áirasii Hartvik Hansenii, Sámejoavku:**

Sámediggeráđi lea dego Sámediggeráđi mearrádusa čuovvoleapmin fuoddolága birra 1991:s, seamma jagi áššis R 164/91, buktán gulaskuddancealkámuša bivdoáiggiide áigodahkii 1992 - 1995/97. Dás lea konkrehta evttohuvvon ahte rievssaha ja girona bivdoáigi mañiduvvo golggotmánu 1. beaivái riikka davimus osiin. Dát dahkkui dáláš rievssatnáli geažil, ja eambo heivvolaš bivdoáiggi geažil báikkálaš bivdoárbevieru ektui.

Nugo diehtit de Sámediggeráđi ii ožžon dán vuhtiváldojuvvot. Luonduhálddašan direktoráhta čujuha mañimuštá 25.07.96 reivves, eará náliid njuolggadusaid gulaskuddama oktavuodas (rievssahiid bivdoáigi ii leat sáddejuvvon gulaskuddamii), ahte jáhkkimis bivdoáigi ii viiddiduvvo. Ulbmilin lea joatkit rievssatbivdoáiggiid mat gustojit.

Sámediggeráđái lea gažaldat ahte rievdadit smávva fuođuid bivdoáiggiid ain seamma áigeguovdil. Ráđi mielas ii leat dattege dárbu ovddidit ášši Sámedikki dievasčoahkkimii odđa mearrádusa dahkamii.

Sámediggeráđi áigu fas váldit oktavuoda rivttes eiseválddiiguin čujuhan dihte sávaldaga ja dárbbu mañidit smávva fuođuid bivdoáiggi álggaheami davimus guovlluin.

**III. Jienasteapmi**

– 39 áirasis 37 ledje čoahkis.

1. Ášši loahpahuuvui jienasteami haga.

**IV. Beavdegirjelasáhus**

Ii gáibiduvvon lasáhus beavdegirjái dán áššis.

**V. Sárdnunlistu ja replihkkavuorut**

Sáhkaovddideaddji	Replihkka
1. Peder Mathisen	
2. Ing-Lill Pavall	Peder Mathisen
3. Hartvik Hansen	
3. Alf E. Nystad	Hartvik Hansen
	Olav Dikkanen
	Alf E. Nystad
	Klemet K. Hætta
	Per Solli

**VI. Sámedikki mearrádus mañná jienasteami lea ná:**

Geahča čuoggá III Jienasteapmi

Ášši loahpahuuvui čakčamánu 24. b. 1996 dii. 16.08.

Sign: SS / EKN

Čoahkkingirjii čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjii leat oktiibuot 59 siiddu

## Ášši 34/96 Ođđa áššiid almmuheapmi

Ášši álggahuvvui čakčamánu 24. b. 1996 dii. 16.10.

### I. Áššebáhpirat

#### 1. árvalus Eilif O. Larsen, BB:a sámediggejoavku: Fásta bissovaš juolludusat sámi festiválaide

Sámediggi bivdá Sámediggeráđi bargat dan ala ahte ásahuvvojit doarjjaortnegat sámi festiválaide nu ahte jahkásaš sámi festiválat sáhttet oažžut fásta eknomálaš juolludusaid.

Dás livčče stuorra mearkkašupmi sihkkarastin dihte ekonomálaš vuodu ovttaskas festiválaide ja vai lea buoret vejolašvuohta ángireabbot bargat dán lágan kulturhuksemin.

#### 2. árvalus Ásta Vangberg, NSR:a sámediggejoavku:

Fásta giellakonsuleanta virggiid ásaheapmi lulli- ja julevsámi ja Ofuohta/Tromssa guovllus.

#### 3. árvalus Mary M. Trollvik, NSR:a sámediggejoavku: Lotnolasealáhusaid oahpahus joatkkaskuvllas

ILO-konvenšuvdna nr. 169 eamiálbmogiid ja čearddalaš álbmogiid hárrái iešmearrideaddji riikkain: IV oassi. Ámmátoahpahus, giehtaduodji ja giliealáhusat. 22. artihkkal deattuha eiseválddiid ovddasvástádusa ráhkadit njuolggadusaid ja prográmmaid erenoamážit oahpahussii jos obalaččat ásahuvvon ámmátoahpahusprográmmat eai dávis dárbbuide.

23. artihkkal čujuha ahte giehtaduodjai, giliide ja báikkálaččat vuodđuduvvon doaibma, luonddudálodoallu ja guoskevaš olbmuid árbevirolaš doaibma, nugo bivdu, guolásteapmi, meahcásteapmi ja čoaggin galget dohkkehuvvot deatálaš oassin doalahit kultuvrra, ekonomálaš birgejumi ja ovdáneami.

Dasto čuožžu ahte jos guoskevaš álbmot bivdá, de galgá govtolaš fágalaš ja ekonomálaš veahki háhkat, ja ahte galgá vuhtiiváldit dáid álbmogiid árbevirolaš teknologijja ja kultuvrra dovdomearkkaid, lassin gánnáhahti ja vuoiggalaš ovdáneapmái.

1994-1997 áigodaga sámediggeplánas lea ulbmilin ovddidit sámi oahppo- ja oahpahusvuogádaga mii váikkuha dasa ahte máhtolašvuohta, dáiddut, miellaguottut, norpmat ja árvvut formaliserejuvvojit, ovddiduvvojit ja heivehuvvojit sámi servodagas.

Maiddá eará almmolaš dokumeanttat čujuhit dárbbu sierra lotnolasealáhusaid oahpahussii, geahča dokumeanttaid:

- NAČ 1988:42 Lotnolasealáhusat sámi ássanguovlluin
- Sd. dieđáhus nr. 28 (1991-92) Nana, bissovaš boazodoallu
- Sd. dieđáhus nr. 52 (1992-93) Norgga sámepolitihkka
- Sd. prp. nr 8 Eanadoallu ovdáneames
- Sámediggi 1995: Sámi ássanguovlluid eanadoalloplána
- Sámediggi 1996: Sámi riddo- ja vuotnaguovlluid doaibmaplána
- KAD 1996: Strategijjadokumeanta Davvi-Norgga ealáhusovddideapmái

Gávccii jagi lea mannan dan rájes go almmolaččat mearriduvvui (NAČ 1988:42) ahte lotnolasealáhusain leat guhkes árbevierut ja daidda lea dárbu ássamii ja doibmii sámi guovddáš guovlluin. Álgá leat juo áigi asahit sierra oahpahusfálaldaga joatkit árbevieruid.

Sign: SS / EKN

Čoahkkingirjii čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjii leat oktiibuot 59 siiddu

Lea ráhkaduvvon čielggadus, maid Deanu joatkaskuvla lea vuolgahan (Eanadoalloskuvla) «Lotnolasealáhusat VK 1:s ja VK 2:s joatkaskuvllas» mas lea analyserejuvnon dárbu ja ákkástuvvon ásaht kurssa lotnolasealáhusain nugo VK 1 ja VK 2. Nuppástuhttinprográmma stivra lea maidái eatnat gerddiid meannudan dán ássi, ja leamaš positiivvalaš VK 1 ja VK 2 fáldahkii lotnolasealáhusain.

NSR:a sámediggejoavku bivdá Sámediggerádi váldit oktavuoda KUF:ain dainna ulbmilin ahte nammaduvvošii jođáneamosit oahppoplánalávdegoddi lotnolasealáhusaid oahppoplána ovddideapmái. Dát ferte dahkkot ovttasrádiid Sámedikkiin. Mihttomearrin ferte leat ahte lotnolasealáhusaid oahpahuš joatkaskuvllas sáhtá álggahuvvot 4-jagáš geahččalanprošeaktan moatti jagi geahčen.

#### 4. Geir Tommy Pedersen, NSR:a sámediggejoavku: Tromssa ja Norlánda meahccekomišuvdna.

Geassemánu 7. b. 1985 nr. 51 lága vuođul lea ásaheavvon Norlánda ja Tromssa meahccekomišuvdna. Komišuvdna lea sierra duopmostuollu, man doaimman lea ortnet riektidiliid stáhta ja priváhta eaiggádiid gaska Tromssa ja Norlánda fylkkaid meahceguovlluin. Komišuvnna lea váldi duomu bokte mearridit

- leago stáhta vai ii eanaeaiggát
- mearridit rájiid stáhta eatnamiid ja dasa guoskevaš eatnamiid
- mearridit geavahanvuoigatvuodaid, maidda allmennetrievevtti eai guoska eaige leat stáhta eatnamat, ja geas lea geavahanvuoigatvuohta.

Stáhta sadi «eanaeaiggádin» lea nággovuloš/eahpečielggas, ja áddejuvvo «vearálaš» vuoigatvuohtan sámi beroštumiid olis.

Dat guovllut maid meahccekomišuvdna meannuda gusket árbevirolaš sámi ássanguovlluide. Sámediggi lea muittuhan vuostálasvuoda dási, mii sáhtá leat sámi beroštumiid ja stáhta ja eará priváhta beroštumiid gaska.

Justisdepartemeanta lea Sámedikki álgaga vuođul ásaheavvon dutkanprošeavtta mii guoská sámi boaresvuoigatvuodaide. Lea siva jáhkkit ahte dát čielggadus buktá čuovgasa beliide mat gusket daid guovlluide maid Meahccekomišuvdna meannuda. Maidái Sámi vuoigatvuodaid lávdegoddi buktá albmosii duodaštusaid main sáhtá leat mearkkašupmi dáid fealttaide.

Sámediggi lea eatnat gerddiid bivdán bissehit Meahccekomišuvnna barggu, maŋimušta Tromssa læeigasfealtta meannudettiinis, ássis R 51/96. Stáhtaráđdi Gunnar Berge dáhkida 05.08.96 reivves Sámediggái ahte:

*«Sámedikki oktavuoda váldima vuođul áigu Ráđdehus nu guhkás go vejolaš prioriteret dakkár ássiid komišuvnna main lea uhccimusat vejolaš vuostálasvuoda vejolašvuodat sámi beroštumiid ektui.»*

Vaikko sámit leat ollu vuostálastán, dan rájes go Meahccekomišuvdna ásaheavvui ja gitta otnáži, de sámi beroštumit eai dohkálaččat vuhtiiváldojuvvo. Meahccekomišuvnna bargu joatkašuvvá, muhto stáhta ii hálit mange láhkái gozihit sámi beroštumiid ássis, dahje daid vuhtiiváldit. Dát boahá ovdan čielgasit Læigasfealtta komišuvnna stevnemis, mas čuožžu:

*«Stáhtaeatnamiin nággofealttain eai leat geavahanvuoigatvuodat allmetrivevtti vuođul, dološ dahje boares geavahusa, earágo guodohemiide.»*

Sámi beroštumiid goziheapmi sierralágan fealttain lea guđojuvvon guovllu eanaeaiggádiidda ja ovttaskas olbmuide. Dát juo muitala ahte dat lea veadjemeahtun go lávdegoddi nugo sámi vuoigatvuodaidlávdegoddi, gos leat olbmot, geat dovdet sámi kultuvrra ja servodaga, eai leat nagodan dahkat dan 14 jagis, iige dát bargu leat velge gárvvistuvvon.

Sign: SS / EKN

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjis leat oktiibuot 59 siiddu

GievrRAS vuostálasti vuostá mii stáhta lea dán oktavuodas, de biddjojít sámi beroštumit boanddaidservvi advokáhtii. Boanddaidservvi advokáhta bealušta eanaeiggádiid beroštumiid, priváhta beroštumiid, almennet geavahanvuoigatvuođaid jna. ja lassin vel dasto sámi vuoigatvuođaid. Dát sierralágan beroštumit sáhttet leat vuostálaga, mii dagaha riidduid sierralágan beallálaččaid gaskii, dáid beroštumiid sáhttá leat váttis ovttaskas advokáhtas ovddidit. Čájuhuvvo ahte dát lea váttis Divttasvuona fealhtasge, ja mañimuččat Læigasfealhtas.

ILO-konvenšuvnna 12. artihkkala ektui, galgá stáhta váikkuhit áššiide, maid oktavuodas sámi vuoigatvuođat orrot boastut geavahuvvon, ja sáhttit ovddidit duopmostuoluide. Dan vuodul go sámi boaresvuoigatvuođat eaige riektiádejumit leat čálalaš hámis, lea vealtameahtun deatálaš dahkat válmmašteaddji barggu dieđuid viežžamiin, ovdal go ášši sáhttá ovddidit duopmostuoluide. Ovddit áiggiid almmolaš riektigeavahus lea systemáhtalaččat badjelgeahččan sámi boaresvieruid ja vuoigatvuođaid, stáhta našuvnnalaš láchka- ja njuolggadusaide dávistettiin mii lea huksejuvvon politihkalaš assimilašuvdnaulbmiliid mielde Norggas.

Lea vealtameahtun deatálaš ahte sámi beroštumit leat ovddastuvvon dain válmmašteaddji bargguin ja čoahkkimiin, danin vai sihkkarastojuvvojít dieđut ahte gávdnojit sámi vuoigatvuođat dain sierralágan fealhtain, ja vai iešgudetlágan beallálaččat sáhttet gozihit sámi vuoigatvuođaid.

Oanehis áigái lea deatálaš ahte Meahccekomišuvdna bisseha Læigasfealhta meannudeami dassáži go Sámedikki cealkámušat, maid lea ovddidan leat vuhtiiváldojuvvon. Lea deatálaš sihkkarastit sámi beroštumiide uhccimus riektigáhttema. Meahccekomišuvnna barggus viidáseabbot ferte jođáneamos lági mielde nammadit doarjjajoavkku mii sáhttá veahkehit sámi vuoigatvuođaguin Meahccekomišuvnna barggu ektui. Dán joavkku nammada Sámediggi. Joavkku bargun galgá maiddá leat gávdnat sierra proseassafápmudeaddji sámi beroštumiide dain sierralágan fealhtain.

#### **5. Geir Tommy Pedersen, NSR:a sámediggejoavku: Láchkaásahusat Reisa luonddusuodjalanpárkka geavaheapmái**

Reisa luonddusuodjalanpárkka láchkaásahus-evttohus lea dál sáddejuvvon gulaskuddamii, ja gulaskuddanáigemearri lea biddjon golggotmánu 1. b. 1996. Ođđa njuolggadus-evttohus čuohcá mángga láchkái guovllu sámi árbevirolaš geavaheapmái. Dát konkrehta ášši buktá albmosii ollu prinsihpalaš gažaldagaid maid ferte čilget. Ovdamearkka dihte ferte buot árbevirolaš sámi guovlluid regulerema geahččat sámi vuoigatvuođaid ja sámi ealáhusbarggu olis.

Sámediggi lea lágidan seminára, mas ollu gažaldagat, mat guske luonddusuodjalanpárkkaide guorahallojuvvojedje. Go geahččá dánlágan perspektiivvaiguin, de livčče lunddolaš Sámediggái sihke meannudit dán konkrehta ášši, ja bargat luonddusuodjalanpárkkaiguin prinsihpalaš vuoduin.

#### **6. Ragnhild Nystad, NSR:a sámediggejoavku: Suodjalusa mohtorfievrruid geavaheapmi meahcis**

Suodjalusa lossa meahccesyhkkeliid (6-juvllagiid) geavaheapmi bievlafievrun Finnmárkkus lea áibbas dohkketmeahtun.

Sámediggi lea medijaid bokte gullan, ahte Suodjalus Gardnisovnna bokte Porsánggus lea háhkan sullii 300 6-juvllaga, ja maid juo lea váldán geavahussii bievlafievrun, almmá ahte Sámedikkis ja eará meahccegeavaheadjiin lea leamaš vejolašvuohta buktit oainnuid. Vaikko Suodjalus vuodustage ahte dát mohtorfievrrut leat geahppaseabbot go otnáš mohtorfievrrut, de buktet dat jáhkkimis ollu stuorát vaháigiid go eará luonddu geavaheadjit otne dagahit.

Sign: ...SS...../.....EKN.....

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjis leat oktiibuot 59 siiddu

Dasto headušta Suodjalusa mohtorfievrruid geavaheapmi meahcis maiddái árbevirolaš sámi ealáhusdoaimma. Dát mohtorfievrrut leat johtileabbot ja geahppaseabbot, ja danin lea Suodjalusas vejolašvuohta buvtehit ollu guhkkeli eanadedálaččat go eará mohtorfievrruiguin.

Lea áibbas dohkketmeahttun dat ahte Suodjalus sáhtá friija geavahit daid mohtorfievrruid maid ieš háliida almmá ahte geatnegahtto čuovvut daid seammáid ráddjemiid maid earát fertjit čuovvut.

NSR:a Sámediggejoavku bivdá Sámediggerádi jođaneamosit váldit oktavuoda Suodjalusa huksenbálvalusain ja čilget dárbbášago Suodjalus čuovvut dábálaš njuolggadusaid, movt dát mohtorfievrrut galget geavahuvvot ja makkár váikkuhusat dain leat lundui ja sámi ealáhusaide nugo boazodollui ja meahce-ealáhusaide.

### **7. Ragnhild Nystad, NSR:a sámediggejoavku: Hálkavári ja Inggáguolbana báhčín- ja hárjehallanšillju**

Láigošiehtadusa ođasmahttin ja Hálkavári ja Inggáguolbana báhčín- ja hárjehallanšiljuid viiddidanplánat.

Sámediggi diehtá ahte Porsánnggu Gardnisovdna Suodjalusa huksenbálvalusa bokte lea áigumin ođasmahttit láigošiehtadusa Hálkavári ja Inggáguolbana báhčín- ja hárjehallanšiljuide. Dán seammá oktavuodas ákkastallá Suodjalusa huksenbálvalus viiddidit šiljuid daid hárjehallandárbbuid ektui mat gardnisovnnas leat otne.

Hárjehallanšillju lea guovddáš sámi guovlluin Finnmárkkus. Dál lea stáhta ja sámi servodaga gaskka eahpečielga dilli mii guoská eana- ja čáhcevuogitvuodaide sámi guovlluin. Guovllu sámi ealáhusat doibmet marginála dilis. Boazodoalloealáhus massá guohtoneatnamiid bihtá bihtá mañis. Finnmárkku boazodoalu oktavuodas lea jođus viiddis nuppástuhttinbargu. Bargguhisvuohta guoskevaš gielddain lea issoras badjin. Šillju lea deatálaš ávkastallanguovlu meahcebargiide ja lea lassin sávzzaid ja šibihiid meahceguohtonguovlu. Go Suodjalus geavaha dáid hárjehallanšiljuid, de leat das maiddái oalle ollu negatiivvalaš biraslaš váikkuhusat. NSR:a sámediggejoavku bivdá Sámediggerádi jođaneamosit váldit oktavuoda Suodjalusa huksenbálvalusain oazžun dihte čielgasa dáláš plánaid birra, ja oazžun dihte čielgasa váikkuhusaid birra mat das sáhttet leat sámi servodahkii ollislaččat ja erenoamážit sámi ealáhusaide nugo omd. boazodollui ja lotnolasealáhusaide.

### **8. Hartvik Hansen, Sámejoavku: Suoma eiseválddiid gáibádus ođđasit šiehtadallat Deanujoga guolástusnjuolggadusaid**

Sámejoavku čujuha ahte min evttohus ođđa áššiid oktavuodas, áššenummar journalnummaris 95/15445, Šiehtadusa delegašuvdna Suomain Deanujoga guollebivddu birra.

Leat gullan medijain ahte Suoma eiseválddit Hannele Pokka bokte leat gáibidan ođđa šiehtadallamiid Deanujoga guollebivdonjuolggadusaid hárrái. Váldosivva dasa lea dat go Suoma turistabivdit lea garrasit moaitán guollebivdonjuolggadusaid, ja sávaldahkan lea oazžut heivvoleabbo bivdonjuolggadusaid turistabivdiide.

Min mielas dát lea imaš, go ođđa bivdonjuolggadusathan bohte fápmui easkka gieskat ovdal dán jagi bivdoáiggi. Dábálaččathan dát guorahallojuvvojit juohke 4. jagi, njuolggadusaid eai livčče guorahallan ná oanehis áiggi mañnil ođđasit jos gáibádus livčče bohtán Deanujoga ássiin.

Min ávžžuhus Sámediggeráddái lea ahte gáibiduvvo dihto ovddastus vejolaš šiehtadallanlávdegoddá, dahje buot buoremus livčče bivdit Finnmárkku fylkamanne hilgut gáibádusa maid Suoma eiseválddit leat ovddidan, go gáibádus ii boade báikkálaš olbmui. Njuolggadusat leat leamaš geavahas dušše dán guollebivdoáigodagas.

Sign: .....SS...../.....EKN.....

**9. Roger Pedersen, Sámejoavku: Guolástusfitnodagaid oastin trolakonsešuvnnain**

Háliidit ahte Sámediggeráddi árvvostallá doaibmajuid ja gáibádusa eiseválddiid guovdu, bissehan dihte dan eahpeiddolaš doaimma.

Sin joavkkus lea garra fuolla vuotna- ja riddoálbmoga beales go resursaovdáneapmi vearrána dađistaga. Mii fertet atnit muittus dan gieskat mearriduvvon sámi riddo- ja vuotnaguovlluid doaibmaplána.

**II. Ovdanbiddjojuvvon eavttuhusat****Ođđa evttohus 9 áirasis Roger Pedersen, Sámejoavku**

Røkke/RGI oastin guolástusfitnodagaid main leat trálakonsešuvnnat

Sámediggi ferte árvvoštallat doaimmaid ja bidjat johtui gáibádusaid eiseválddiide bissehit Røkke/RGI viggamuša oazžut davviguovlluid guollevaljiid. Sámi guolástusberoštumit leat stuora váttuin go maiddái børsačállon searvi oazžu eaiggátosiid dákkár dehálaš valjái mii guolástus lea, sáhtta dát šaddat stuora vahágiin mearragátti ássamii.

Sámediggi ii sáhte dohkkehit ahte olles sámi ealáhusstruktuvra nuppástuvvá gievrass ruhtavuimmiid geažil.

**Evttohus Amund Erisen, Sámejoavku**

Áigemearri evttohusa áššái 45/96 buktit, mañiduvvon duorastagas 26.09.96 dii. 16.00 bearjadahkii 27.09.96 dii. 0900.

**Čoahkkinjođihangotti árvalus Sámediggái:**

Áššebábir 1-3 ja 5-8 sáddejuvvojit Sámediggeráddái meannudeapmái.

4. áššebábir meannuduvvo dán dievasčoahkkimis mañimus áššin 45/96, bearjadaga 27.09.96. Áigemearri eavttuhusa áššái 45/96, mañiduvvon duorastagas 26.09.96 dii. 16.00 bearjadahkii 27.09.96 dii. 0900.

9. áššebábir, ođđa eavttuhus áirasis Roger Pedersen, Sámejoavku, sáddejuvvo Sámediggeráddái meannudeapmái.

**III. Jienasteapmi**

- 39 áirasis 37 ledje čoahkis.
- Álgoáššebábir 9, áirasis Roger Pedersen, Sámejoavku, gessojuvvui ruovttoluotta
- Jienasteapmi čadahuvvui dáid vuoruid mielde:
  1. Čoahkkinjođihangotti árvalus mearriduvvui ovttajienalaččat.

**IV. Beavdegirjelasáhus**

Ii gáibiduvvon lasáhus beavdegirjái dán áššis.

Sign: ...../.....EKN.....

Čoahkkingirjii čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjii leat oktiibuot 59 siiddu

## V. Sárdnunlistu ja replihkkavuorut

	Sáhkaovddideaddji	Replihkka
1.	Eilif O. Larsen	Geir Tommy Pedersen
		Hartvik Hansen
		Geir Tommy Pedersen
		Klemet K. Hætta
		Eilif O. Larsen
2.	Ásta Vangberg	Nils O. Nilsen
		Amund Eriksen
		Ann-Mari Thomassen
		Hartvik Hansen
3.	Mary Mikalsen Trollvik	Máret Guhttor
		Klemet K. Hætta
4.	Geir Tommy Pedersen	Anders Oskal
		Eilif O. Larsen
5.	Geir Tommy Pedersen	Klemet K. Hætta
6.	Ragnhild Nystad	Hartvik Hansen
		Per John A. Anti
7.	Ragnhild Nystad	
8.	Hartvik Hansen	Ingar Eira
		Hartvik Hansen
		Máret Guhttor
9.	Roger Pedersen	Peder Mathisen
		Steinar Pedersen
		Arne Mortensen
		Eilif O. Larsen
		Amund Eriksen
		Olav Magnar Dikkanen
		Máret Guhttor
		Peder Mathisen
		Roger Pedersen
10.	Roger Pedersen	Eilif O. Larsen

## VI. Sámedikki mearrádus maŋŋá jienasteami lea ná:

Ássebáhpirat 1- 3 ja 5 -9 sáddejuvvojit sámediggeráddái meannudeapmái. Áššebábir 4 Norlándda ja Tromssa Meahccekomišuvdna, meannuduvvo maŋimus áššin 45/96 dán dievasčoahkkimis bearjadaga čakčamánu 27.b. 1996.

Ášši loahpavuovui čakčamánu 24. b. 1996 dii. 18.05.

9. čuokkis meannuduvvui 26.09.96, dii. 09.00 - 09.04.

Sign: SS / EKN

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjis leat oktiibuot 59 siiddu



## Ášši 35/96 Sámedikki organiseren boahtteáiggis - guorahallan

Ášši álggahuvvui čakčamánu 26. b. 1996 dii. 09.05.

### I. Áššebáhpirat

– Sámedikki boahttevaš organiseren, lávdegotti árvalus, 09.09.96

### II. Ovdanbiddjojuvvon eavttuhusat

#### Eavttuhus 1, áirasa Ingar Eira bokte:

Sámediggi geavaha dán čilgejuvvon čielggadeapmi čuvgehussan.

Ovdal go loahpalaččat mearriduvvo, bivdit hálddahusa árvvoštallat váikkuhusaid dan dihte ahte čielggadit organiserema ekonomalaš beliid, sihke daid politihkalaš ja hálddahuslaš beliid. Dákkár váikkuhusguorahallan berre dahkkot juohke málle ektui mat leat evttojuvvon čielggadeamis.

Nu ahte välljejeddjit galget beassat váikkuhit Sámedikki boahtteáiggi organiserema, addo dan ođđa sámediggái mii välljejuvvo 1997:s váldi loahpalaččat mearridit ášši. Dát dahkko álggahančoahkkimis.

#### Čoahkkinjodihangotti árvalus Sámediggái:

Lávdegotti čielggadus váldojuvvo diehtun.

### III. Jienasteapmi

39 áirasis 39 ledje čoahkis.

– Ášši jienastuvvui dáid vuoruid mielde:

1. Eavttuhus 1 sáddejuvvo lávdegoddái, ovttajienalaččat mearriduvvon.
2. Čoahkkinjodihangotti árvalus mearriduvvui ovttajienalaččat.

### IV. Beavdegirjelasáhus

Ii gáibiduvvon lasáhus beavdegirjái dán áššis.

---

Sign:  / EKN

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjis leat oktiibuot 59 siiddu

**V. Sárdnunlistu ja replihkkavuorut**

Sáhkaovddideaddji	Replihkka
1. Sven Roald Nystø, áššejoðiheaddji	
2. Magnhild Mathisen	
3. Ingar Eira	Magnhild Mathisen Jens Petter Olsen Ingar Eira
4. Hartvik Hansen	
5. Steinar Pedersen	Geir Tommy Pedersen Steinar Pedersen
6. Ragnhild Nystad	Steinar Pedersen Ragnhild Nystad
7. Egil Olli	
Ingar Eira (čoahkkinortnegii)	Hartvik Hansen Egil Olli Ingar Eira
8. Olav Magnar Dikkanen	Magnhild Mathisen
9. Hartvik Hansen	
Olav Andersen (čoahkkinortnegii)	
10. Olav Andersen	Egil Olli Hartvik Hansen Olav Andersen
11. Ingar Eira	
12. Berit Ranveig I. Nilssen	
13. Sven-Roald Nystø	
14. Steinar Pedersen	
15. Per Solli	
16. Ragnhild Nystad	
17. Amund Eriksen	
18. Magnhild Mathisen	
19. Ingar Eira	
20. Sven-Roald Nystø, áššejoðiheaddji	
Ragnhild Nystad (čoahkkinortn.)	Ingar Eira

**VI. Sámedikki mearrádus maŋŋá jienasteami lea ná:**

Lávdegotti čielggadus vuhtiiváldojuvvui.

Ášši loahpahuuvui čakčamánu 26. b. 1996 dii. 12.18.

Sign: *SS* / *EKN*

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjii leat oktiibuot 59 siidu

## Ášši 36/96 1997 sámediggeválgga - diehtujuohkinkampanja

Ášši álggahuvvui čakčamánu 26. b. 1996 dii. 15.05.

### I. Áššebáhpirat

- Sámedikki diehtujuohkinstrategiija, stivrejoavkku evttohus, 05.04.95 (maiddá mearrádus áššis 22/95, ii leat mielddusin)
- Sámedikki diehtujuohkinstrategiija, oanehisveršuvdna (ii leat mielddusin)
- Válgortnetlávdegotti árvalus sámediggeválgga njuolggadusaid ja válgga čadaheami hárrái (ii mielddusin)
- Sámi riddo- ja vuotnaguovlluid doaibmaplána 1997 - 2001, (ii mielddusin)
- Norsk Gallup iskkadeapmi, 1994 juovlamánu (ii mielddusin)
- Suoidnemánu 5. b. 1996 reive Dásseárvorádis
- Min suoidnemánu 12. b. 1996 reive Dásseárvoráddái
- Cuonomanu 1. b. 1996 gulaskuddannotáhta Gielda- ja bargodepartemeanttas
- Min 26.04.96 reive joavkojodiheaddjiide
- Áššeovddidus ja mearrádus áššis R 63/96 Válgalága rievdadusat - evttohus geavahišgoahhtit poastajienastusa Norggas - gulaskuddan

### II. Ovdanbiddjojuvvon eavttuhusat

#### Sámediggerádi árvalus Sámediggái:

Sámediggi áigu čadahit diehtujuohkinkampanjja 1997 sámediggeválgga oktavuodas ja ovdal válgga, 1997 válgadiehtujuohkin. Kampanja čadahuvvo 1997 guovvamánu rájes gitta dassázi go sámi jienastuslohku giddejuvvo čáliheapmái ovdal válgga.

Kampanjja mihttomearrin lea lasihit sámediggeválgii searvama dan bokte ahte lasihit sámi jienastuslohkui čáliheami. Sámedikki mihttomearrin lea maiddá oážžut eanet nisssonolbmuid Sámediggái.

Oassemihttomearri; eanet nisssonolbmot Sámediggái, ovttahtto 1997 válgadiehtujuohkimiin, dan seammás go geahččaluvvojit čadahuvvot sierra doaimmat ovttarádiid áigeguovdilis olggobeale ovttabargobeallálaččaiguin.

Sámi riddo- ja vuotnaguovllut biddjojuvvojit erenoamáš ángiruššansuorgin kampanjjas.

#### Strategiija

1997 válgadiehtujuohkimis áigu Sámediggi deattuhit diehtujuohkinkampanjain ángiruššama peršuvnnaš oktavuoda ja fuomášumi ja diehtujuohkima gaskasaš oktavuoda bokte, mediija gaskaoapmin. Sámedikki diehtujuohkinstrategiija čoavddasánit kampanjjas leat oktavuodta olbmuiguin ja fuomášupmi.

#### Doaimmat

Jos galgá juksat kampanjja mihttomeriid, de lea dárbu čadahit doaimmaid ollu surggiin. Sámediggeválgga birra diehtujuohkima ulbmil ovdal válgga lea juohkit vuodđodieđuid jienastuslogu, nominašuvnna ja válgga birra. Muhto stuorámus ángiruššamat gusket dattetge dasa ahte oččodit eanet sápmelaččaid čálihit iežaset sámi jienastuslohkui ja oassálastit válgii. Danin ferte ángiruššat doaimmaiguin mat addet vejolašvuoda háleštit olbmuiguin ja oážžut

Sign: ..... S. S. .... / ..... EKN

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjis leat oktiibuot 59 siiddu

oktavuoda sápmelaččaid ja Sámedikki gaska, gaskaomiiguin mat eanjilit ovdanbuktet dieđuid čálalaččat ja maiguin gidet olbmuid fuomášumi mediija bokte sámediggeválgga birra. Diehtujuohkindoaimmat prioriterejuvvojit čuovvovaččat:

1. Sámi jienastuslohkui čálihanskovvi
2. Oahpahus
3. Sámedikki diehtujuohkinbláđđi
4. Diehtujuohkinčoahkkimat/sajit
5. Gihppagat/plakáhtat
6. TV-spots
7. Almmuhuskampánja
8. Ruoná linjá ja Interneahtta

Sámedikkis eai leat stuorra resurssat, eai ekonomálaš eaige olmmošlaš resurssat geavahussii. Danin ferte bálkáhít prošeaktajodiheaddji/kampanjajodiheaddji ovttá jahkái.

Kampánja ollašuttin eaktuda ruđaid geavahusa várás olggobealde Sámedikki dábálaš bušeahta.

#### **Eavttuhus 1, áirasa Amund Eriksen bokte Sámejoavku**

Nubbin mañimus teakstaoassi

- ođđa mañimus cealkka

Prošeaktajodiheaddji ráhkada plána mii čájeha iešguđetge doaimmaid ja mas maiddái leat áigeplána, vuoruhuvvondoaimmaid bušeahttaárvalus, rahčandoaimmat- ja doaimmaid čadaheami ovddasvástideaddjit. Raporta biddjo Sámediggái 1997:a guovvamánus.

#### **Eavttuhus 2, áirasa , Jens Petter Olsen bokte, Bargiiddbellodaga sámediggejoavku**

Ođđa 5. čuokkis doaimmaid vuolde:

Váldde oktavuoda iešguđetge politihkalaš bellodagaiguin, ealáhusorganisašuvnnaiguin jna.

Lassi árvalus mañimus cealkagii:

Jos ii nagot oazžut lassi ruđaid, ferte Sámediggi ođdasit juogadit iežas bušeahtas.

### **III. Jienasteapmi**

– 39 áirasis 39 ledje čoahkis.

Jienasteapmi čadahuvvui dáid vuoruid mielde:

1. Sámediggeráđi árvalus dohkkehuvvui ovttajienalaččat.
2. Eavttuhus 1 mearriduvvui ovttajienalaččat sámediggeráđđái.
3. Eavttuhus 2 hilgojuvvui 14 jiena vuostá.

### **IV. Beavdegirjelasáhus**

Ii gáibiduvvon lasáhus beavdegirjái dán áššis.

Sign: SS / EKN

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjis leat oktiibuot 59 siidu

## V. Sárdnunistu ja replihkkavuorut

Sáhkaovddideaddji	Replihkka
1. Ing-Lill Pavall, áššejodiheaddji	
2. Amund Eriksen	
3. Jens Petter Olsen	Olav Andersen
	Máret Guhttor
	Ing-Lill Pavall
	Jens Petter Olsen
4. Ingar Eira	
5. Geir Tommy Pedersen	Jens Petter Olsen
	Geir Tommy Pedersen
6. Ásta Vangberg	
7. Ragnhild Nystad	Ingar Eira
	Jens Petter Olsen
	Ragnhild Nystad
8. Máret Guhttor	
9. Klemet K. Hætta	
10. Geir Tommy Pedersen	
11. Per Solli	
12. Terje K. Haugen	
13. Amund Eriksen	
14. Ing-Lill Pavall	

## VI. Sámedikki mearrádus maŋŋá jienasteami lea ná:

Sámediggi áigu čadahit diehtujuhkinkampanjja 1997 sámediggeválgga oktavuodas ja ovdal válgga, 1997 válgadiehtujuohkin. Kampanja čadahuvvo 1997 guovvamánu rájes gitta dassáži go sámi jienastuslohku giddejuvvo čáliheapmái ovdal válgga.

Kampanjja mihttomearrin lea lasihit sámediggeválgii searvama dan bokte ahte lasihit sámi jienastuslohkui čáliheami. Sámedikki mihttomearrin lea maidá oázžut eanet nissonolbmuid Sámediggái.

Oassemihttomearri; eanet nissonolbmot Sámediggái, ovttahtto 1997 válgadiehtujuohkimiin, dan seammás go geahččaluvvojit čadahuvvot sierra doaimmat ovttrasáidid áigejuovdilis olggobeale ovttabargobeallálaččaiguin.

Sámi riddo- ja vuotnaguovllut biddjojuvvojit erenoamáš ángiruššansuorgin kampanjjas.

### Strategiija

1997 válgadiehtujuohkimiin áigu Sámediggi deattuhit diehtujuhkinkampanjain ángiruššama peršuvnnaš oktavuoda ja fuomášumi ja diehtujuohkima gaskasaš oktavuoda bokte, mediija gaskaoapmin. Sámedikki diehtujuohkinstrategiija čoavddasáit kampanjjas leat oktavuoha olbmuiguin ja fuomášupmi.

### Doaimmat

Jos galgá juksat kampanjja mihttomeriid, de lea dárbu čadahit doaimmaid ollu surggiin. Sámediggeválgga birra diehtujuohkima ulbmil ovdal válgga lea juohkit vuoddodieđuid jienastuslogu, nominašuvnna ja válgga birra. Muhto stuorámuš ángiruššamat gusket dattetge dasa ahte oččodit eanet sápmelaččaid čálihit iežaset sámi jienastuslohkui ja oassálastit válgii. Danin ferte ángiruššat doaimmaiguin mat addet vejolašvuoda háleštit olbmuiguin ja oázžut

Sign: ...SS..... / EKN.....

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjis leat oktiibuot 59 siiddu

oktavuoda sápmelaččaid ja Sámedikki gaskka, gaskaomiiguin mat eanjkilit ovdanbuktet dieđuid čálalaččat ja maiguin giddet olbmuid fuomášumi mediija bokte sámediggeválgga birra. Diehtujuohkindoaimmat prioriterejuvvojit čuovvovaččat:

1. Sámi jienastuslohkui čálihanskovvi
2. Oahpahus
3. Sámedikki diehtujuohkinbláđđi
4. Diehtonjuohkinčoahkkimat/sajit
5. Gihppagat/plakáhtat
6. TV-spots
7. Almmuhuskampánja
8. Ruoná linjá ja Interneahtta

Sámedikkis eai leat stuorra resurssat, eai ekonomálaš eaige olmmošlaš resurssat geavahussii. Danin ferte bálkáhít prošeaktajodiheaddji/kampanjajodiheaddji ovttá jahkái.

Kampánjja ollašuttin eaktuda ruđaid geavahusa várás olggobealde Sámedikki dábálaš bušeahta.

Ášši loahpahuuvui čakčamánu 26. b. 1996 dii. 16.40

---

Sign: *SS* / *EKN*

Čoahkkingirjji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjjiis leat oktiibuot 59 siidu

## Ášši 37/96 Čielggadus daid váikkuhusaid birra go sámediggái addoši stuorát friijavuohhta bušeahta oktavuodas - cealkámuš

Ášši álggahuvvui čakčamánu 26. b. 1996 dii. 16.55.

### I. Áššebáhpirat

- Váikkuhusat mat gusket dasa go Sámediggi oažžu stuorát friijavuoda bušeahta oktavuodas
- Cealkámuš departemeanttaid gaskasaš bargujoavkku raportii - ášši 12/96 Sámi kulturmuitorádis, 08.05.96
- Cealkámuš Sámi ealáhusrádis - SN 75/96, 02.07.96
- Cealkámuš Sámi kulturrádis, 12.07.96
- Cealkámuš Sámi giellarádis, 12.07.96

### II. Ovdanbiddjojuvvon eavttuhusat

#### Sámediggeráði árvalus Sámediggái:

Sámediggi rámiida álggos vuos dan buori barggu maid bargujoavku lea dahkan dan oktavuodas jos Sámediggái áddoši friijaseabbo bušeahtta dilli (rámmabušeahtta).

Dát raporta lea deatálaš oassi dan proseassas man bokte bidjat dohkálaš eavttuid Sámedikki doibmii ovddasteaddji ja ovddasvástideaddji orgánan sámiide. Duogáš maid lávdegoddi ovddida lea ahte Sámedikki váldesuorgi ii leat mearriduvvon loahpalaččat, muhto baicce sáhtá lasihuvvot dikke iežas áddejumi ja vásihusaid ektui lassin dábálaš servodateidnui mii rádde.

Bargujoavkku váldodoaibman leai čielggadit vejolaš rámmabušehteremii sirdima Sámediggái. Raporta konkludere ahte buoremus vuohki movt ásahtit friijaseabbo vejolašvuoda Sámediggái prioriteret ja hálddašit dán bušeahtas maid Sturoradiggi lea mearridan, lea ahte olles juolludus Sámediggái, maiddá bálká- ja jodihanbušeahtta, biddjo Sámedikki hálđui postii 50. Dát addá Sámediggái friijaseabbo saji mearridit movt juolludus juogaduvvo bálká- ja jodihanruđaid gaska ja eará doarjja- ja sirdinortnegiid gaska sámi álbmogii.

Sámedikkis lea maiddá fuolla daid vejolaš negatiivvalaš váikkuhusaid geažil, mat sáhttet šaddat rámmabušehteremii sirdimis, danin go guovddáš eiseválddit sáhttet álgit čujuhit buot bušeahttagáibádusaid mat leat ovddiduvvon sámiid beales Sámediggái vuhtiiválddekeahhtá daid dárbbuid mat leat gáibádusaid duogábealde. Jos dát šaddá boadusin, lea refoarbma lávki maŋosguvlui. Otne lea ain hirbmat guhkki dassázii go leat ásahtuvvon ortnegat, ásahtuvvon institušuvnnat ja boahmán oahppan fágaolbmot nu ahte sáhtá leat ollásit oadjebas ahte sámi giela, kultuvrra ja servodateallima duodai sáhtá suodjalit ja ovddidit. Eaktun rámmabušehteremii ferte danin leat čuovvovaš:

Fertejit ásahtuvvot rutiinnat nu ahte Sámediggi sáhtá šiehtadallat guovddáš politihkalaš eiseválddiiguin ovddasvástádusa ja váldjejuohkáseami hárrái Sámedikki ja Ráddehusa gaska daid resurssaid ektui mat leat addojuvvon geavahussii.

Vaikko vel Sámediggi hálddašage ruđaid sámi kultuvrra suodjaleapmái ja ovddideapmái, de lea nu ja maid ii sáhte doarvái garrasit deattuhit ahte eará orgánainge guovddáš, regiovnnalaš ja báikkálaš dásis lea ovddasvástádus sámi kultuvrii ja servodateallimii mas eai beasa. Dán lágan hálddašanriekti berre muđui dáhkiduvvot 1987 Sámedikki ja eará sámi riektidiliid lágas, seamma láhkái go lea dahkkon Sámedikki ásahtuvvot Suomas.

Sign: ...SS...../.....EKN.....

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjis leat oktiibuot 59 siiddu

Sámediggi ferte oazžut obalaš fápmudusa ásaht ja heaittihit iežas virggiid (gč. juolludusjuolggadusa 10. paragrafa) dan bušehttarámma siste maid Stuorradiggi juohke jagi mearrida. Ferte dattetge bidjat vuoddun ahte Sámedikki bargit maŋŋá go dát fápmudus lea addojuvvon Sámediggái, ain sáhttet doalahit vuoigatvuođaideaset ja geatnegas-vuođaideaset mas sis leat bargiidlága vuodul. Caggan dihte vejolaš eahpečielggasvuodaid bargiid stáhtusa hárrái, evttoha Sámediggi ahte dát biddjojuvvo sámeláhkii rievdadeami oktavuodas. Sámediggi šaddá ain leat hálddašanorgánan ja bargit berrejit ain leat stáhtabargin jos vel rámmabušeatta válodošge geavahussii. Bargiid dili regulerejit dat lágat mat obalaččat gustojit buot bargiide, ja lágat mat muđui gusket stáhtabargiide. Áigejuovdilis lágat dán oktavuodas leat bargiidláhka, bargonággoláhka, Stáhta penšonkása láhka ja almmolaš bargiid ahkerádjeláhka. Dás boahá ahte bargiide Sámedikkis gusket stáhta váldotariffašiehtadus ja guovddáš tariffašiehtadusat.

Justisdepartemeanta lea cealkán ahte sáhtta leat veaháš eahpečielggas movt ja vejolaččat man guhkás Ráđđehusas dahje departemeanttas lea vejolašvuohta fápmudit válddi Sámediggái almmá láhka- dahje plenarmearrádusa vuodul. Dat doarjjaortnegat mat leat fápmuduvvon Sámedikki hálddašeapmái gullet buot kategorijai "erenomáš mearkkašupmi sámii kultuvrra dillái".

Dikki ja sámelága ásaheami rájes lea leamaš eaktun ahte Sámediggi oazžu viehka stuorra iešmearridanvuoigatvuođa ja váikkuhanfámu dán lágan áššiid oktavuodas. Sámediggi rávve gieđahallat gažaldaga čielgaseabbo fápmudusa dáhkidusa doarjjaortnegiid hálddašeapmái sámii ulbmiliidda sámelága rievdadeami oktavuodas.

Mii guoská stáhtaráđi konstitušuvnnalaš sadijái Sámedikki ektui rámmabušeatta geavaheapmái sirdimii, de ii mearkkaš friijaseabbo bušehtadilli makkárga prinsihpalaš rievdadusa otnáš ovddasvástádusa ektui mii guoská dasa movt Sámediggi geavaha juolludusaid.

Dan botta go bargojoavku lea bargan dáiguin gažaldagaiguin, lea stáhta ekonomijajuolggadus rievdaduvvon, mii lea mearriduvvon odđajagimánu 26. b. 1996 Gonagaslaš resološuvnna bokte. Dán odđa juolggadusa paragrafa 3.2, mii erenomážit guoská doarjjuolludusaide ja deavddanjuolggadusaide mat ráhkaduvvojit, fertešii heivehit ráhkanemiid oktavuodas mat šaddet jos Sámediggái addoš rámmabušeatta. Sámediggi eaktuda ahte eai šatta erenomáš hálldahuslaš dahje ekonomálaš váikkuhusat dán evttohuvvon rievdadusa geažil.

Praktihkalaš sivaiddat geažil ii leat vejolašvuohta sirdit rámmabušeatta geavaheapmái ovdal go áramusat 1998:s.

### **Eavttuhus 1, áirasa Olav Andersena bokte, NSR:a sámediggejoavku**

#### Oktiigeassu

Sámediggi deattuha ahte eaktun ásaht rámmabušeattaortnega Sámediggái ferte leat:

1. Sámedikki bušeatta ferte oláhit dan máde sturrodaga ahte livččii vejolaš deavdit daid dárbuid mat leat sámii servodagas.
2. Ferte ásaheavvot vuoigatvuohta Sámediggái beassat šiehtadallat guovddáš politihkkalaš eiseválddiiguin ovddasvástádusa ja válldi juohkima hárrái Sámedikki ja Ráđđehusa gaska daid návccaid ektui mat ain addojuvvojit Sámediggái.

### **III. Jienasteapmi**

– 39 áirasis 39 ledje čoahkis.

Sign: .....SS...../.....EKN.....

Čoahkkingirjii čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjii leat oktiibuot 59 siiddu



Jienasteapmi čadahuvvui dáid vuoruid mielde:

1. Sámediggerádi árvalus dohkkehuvvui ovttajienalaččat.
2. Eavttuhus 1 mearriduvvui ovttajienalaččat.

#### IV. Beavdegirjelasáhus

Ii gáibiduvvon lasáhus beavdegirjái dán áššis.

#### V. Sárdnunlistu ja replihkkavuorut

Sáhkaovddideaddji	Replihkka
1. Ole Henrik Magga, áššejodiheaddji	
2. Olav Andersen	
3. Egil Olli	
4. Amund Eriksen	
5. Steinar Pedersen	
6. Olav Andersen	
7. Ingar Eira	
8. Magnhild Mathisen	
9. Ole Henrik Magga, áššejodiheaddji	
10. Egil Olli	

#### VI. Sámedikki mearrádus maŋŋá jienasteami lea ná:

Sámediggi rámiida álggos vuos dan buori barggu maid bargojoavku lea dahkan dan oktavuodas jos Sámediggái áddošii friijaseabbo bušeahtta dilli (rámmabušeahtta).

Dát raporta lea deatálaš oassi dan proseassas man bokte bidjat dohkálaš eavttuid Sámedikki doibmii ovddasteaddji ja ovddasvástideaddji orgánan sámiiide. Duogáš maid lávdegoddi ovddida lea ahte Sámedikki váldesuorgi ii leat mearriduvvon loahpalaččat, muhto baicce sáhtá lasihuvvot dikke iežas áddejumi ja vásihusaid ektui lassin dábálaš servodateidnui mii rádde.

Bargojoavkku váldodoaibman leai čielggadit vejolaš rámmabušehteremii sirdima Sámediggái. Raporta konkludere ahte buoremus vuohki movt ásaht friijaseabbo vejolašvuoda Sámediggái prioriteret ja hálddašit dán bušeahtas maid Stuorradiggi lea mearridan, lea ahte olles juolludus Sámediggái, maidái bálká- ja jodihanbušeahtta, biddjo Sámedikki háldui postii 50. Dát addá Sámediggái friijaseabbo saji mearridit movt juolludus juogaduvvo bálká- ja jodihanrušaid gaska ja eará doarjja- ja sirdinortnegiid gaska sami álbmogii.

Sámedikkis lea maidái fuolla daid vejolaš negatiivvalaš váikkuhusaid geažil, mat sáhttet šaddat rámmabušehteremii sirdimis, danin go guovddáš eiseválddit sáhttet álgit čujuhit buot bušeahttagáibádusaid mat leat ovddiduvvon sámiiid-beales Sámediggái vuhtiiválddekeahttá daid dárbbuid mat leat gáibádusaid duogábealde. Jos dát šaddá boadusin, lea refoarbma lávki maŋosguvlui. Otne lea ain hirbmat guhkki dassáži go leat ásahuvvon ortnegat, ásahuvvon institušuvnnat ja boahtán oahppan fágaolbmot nu ahte sáhtá leat ollásit oadjebas ahte sami giela, kultuvrra ja servodateallima duođai sáhtá suodjalit ja ovddidit. Eaktun rámmabušehteremii ferte danin leat čuovvovaš:

Fertejit ásahuvvot rutiinnat nu ahte Sámediggi sáhtá šiehtadallat guovddáš politihkalaš eiseválddiiguin ovddasvástádusa ja váldejuohkáseami hárrái Sámedikki ja Ráddehusa gaska daid resurssaid ektui mat leat addojuvvon geavahussii.

Sign: ...SS...../.....EKN.....

Čoahkkingirjii čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjii leat oktiibuot 59 siiddu

Vaikko vel Sámediggi hálddašage ruđaid sámi kultuvrra suodjaleapmái ja ovddideapmái, de lea nu ja maid ii sáhte doarvái garrasit deattuhit ahte eará orgánainge guovddáš, regiovnnaš ja báikkálaš dásis lea ovddasvástádus sámi kultuvrii ja servodateallimii mas eai beasa. Dán lágan hálddašanrieki berre muđui dáhkiduvvot 1987 Sámedikki ja eará sámi riektidilliid lágas, seamma láhkái go lea dahkkon Sámedikki ásanlágas Suomas.

Sámediggi ferte oázžut obalaš fápmudusa ásahtit ja heaittihit iežas virggiid (gč. juolludusjuolggadusa 10. paragrafa) dan bušehttarámma siste maid Stuorradiggi juohke jagi mearrida. Ferte dattetge bidjat vuodđun ahte Sámedikki bargit maŋŋá go dát fápmudus lea addojuvvon Sámediggái, ain sáhttet doalahit vuoigatvuođaideaset ja geatnegas-vuođaideaset mas sis leat bargiidlága vuodul. Caggan dihte vejolaš eahpečielggasvuodaid bargiid stáhtusa hárrái, evttoha Sámediggi ahte dát biddjojuvvo sámeláhkii rievdadeami oktavuodas. Sámediggi šaddá ain leat hálddašanorgánan ja bargit berrejit ain leat stáhtabargin jos vel rámmabušehtta váldošge geavahussii. Bargiid dili regulerejit dat lágat mat obalaččat gustojit buot bargiide, ja lágat mat muđui gusket stáhtabargiide. Áigejuovdilis lágat dán oktavuodas leat bargiidláhka, bargonággoláhka, Stáhta penšonkása láhka ja almmolaš bargiid ahkerádjeláhka. Dás boahťa ahte bargiide Sámedikkis gusket stáhta váldotariffašiehtadus ja guovddáš tariffašiehtadusat.

Justisdepartemeanta lea cealkán ahte sáhtta leat veaháš eahpečielggas movt ja vejolaččat man guhkás Ráđdehusas dahje departemeantas lea vejolašvuohta fápmudit válddi Sámediggái almmá láhka- dahje plenarmearrádusa vuodul. Dat doarjjaortnegat mat leat fápmuduvvon Sámedikki hálddašeapmái gullet buot kategoriijai "erenomáš mearkkašupmi sámi kultuvrra dillái".

Dikki ja sámelága ásaheami rájes lea leamaš eaktun ahte Sámediggi oázžu viehka stuorra iešmearridanvuoigatvuođa ja váikkuhanfámu dán lágan áššiid oktavuodas. Sámediggi rávve gieđahallat gažaldaga čielgaseabbo fápmudusa dáhkidusa doarjjaortnegiid hálddašeapmái sámi ulbmiliidda sámelága rievdadeami oktavuodas.

Mii guoská stáhtaráđi konstitušuvnnaš sadijái Sámedikki ektui rámmabušehta geavaheapmái sirdimii, de ii mearkkaš friijaseabbo bušehtadilli makkarge prinsihpalaš rievdadusa otnáš ovddasvástádusa ektui mii guoská dasa movt Sámediggi geavaha juolludusaid.

Dan botta go bargojoavku lea bargan dáiguin gažaldagaiguin, lea stáhta ekonomijajuolggadus rievdaduvvon, mii lea mearriduvvon ođđajagimánu 26. b. 1996 Gonagaslaš resološuvnna bokte. Dán ođđa juolggadusa paragrafa 3.2, mii erenomážit guoská doarjjajuolludusaide ja deavddanjuolggadusaide mat ráhkaduvvojit, fertešii heivehit ráhkkaneamiid oktavuodas mat šaddet jos Sámediggái addoš rámmabušehtta. Sámediggi eaktuda ahte eai šatta erenomáš hálddahuslaš dahje ekonomálaš váikkuhusat dán evttohuvvon rievdadusa geažil.

Praktihkalaš sivaiddat geažil ii leat vejolašvuohta sirdit rámmabušehta geavaheapmái ovdal go áramusat 1998:s.

### Oktiigeassu

Sámediggi deattuha ahte eaktun ásahtit rámmabušehttaortnega Sámediggái ferte leat:

1. Sámedikki bušehtta ferte oláhit dan máde sturrodaga ahte livččii vejolaš deavdit daid dárbbuid mat leat sámi servodagas.
2. Ferte ásahtit vuoigatvuohta Sámediggái beassat šiehtadallat guovddáš politihkkalaš eiseválddiiguin ovddasvástádusa ja válddi juohkima hárrái Sámedikki ja Ráđdehusa gaska daid návccaid ektui mat ain addojuvvojit Sámediggái.

Sign: SS / EKN

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirji leat oktiibuot 59 siiddu

Ášši loahpahuvvui čakčamánu 26. b. 1996 dii. 17.35.

---

Sign: *SS*...../.....*EKN*

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjís leat oktiibuot 59 siiddu

## Ášši 38/96 Lotnolasealáhusaid njuolggadusat

Ášši álggahuvvui čakčamánu 26. b. 1996 dii. 17.36.

### I. Áššebáhpirat

- Mearrádus Sámedikkis áššis 8/95
- Áššeovddideapmi ja Sámi ealáhusrádi čoahkkingirjji oassi áššis SN 145/95
- Sámediggerádi gulaskuddanreive 10.-13.01.96, mas leat árvaluvvon njuolggadusat
- Gulaskuddancealkámušat

### II. Ovdanbiddjojuvvon eavttuhusat

#### Sámediggerádi árvalus Sámediggái:

Sámediggi ovddida dál njuolggadusaid lotnolas ealáhusaid bissovaš doarjunortnega várás (Sámediggerádi eavttuhus 02.09.96)

## NJUOLGGADUSAT LOTNOLAS EALÁHUSAID DOARJJAORTNEGA VÁRÁS

Maid Sámediggi mearridii ...

### Ulbmil

Doarjjaortnega ulbmil lea sihkkarastit sin bargosajiid ja dienasvuodu guđet ellet lotnolas ealáhusain.

## 1. DOAIBMADOARJJAORTNET

### 1.1 Ulbmiljoavkkut

Ortnega ulbmiljoavkkut leat sii guđet kombinerejit duoji, meahcceealáhusa, guolástusa, eanandoalu ja boazodoalu. Sis guđet leat ulbmiljoavkkus, galgá leat dinestus unnimusat guovtti ealáhusas dáin namahuvvon ealáhusain. Duoji ja meahcceealáhusa dáfus luittojuvvo dát gáibáduš.

Doarjjaortnet gokčá ovttalbmmodoaimmaid ja sin guđet leat iežaset doaibmaisidat.

### 1.2 Gávpejohtu

Juohke oasi várás gávpejohtu ferte leat gaskal 25.000 ruvnnu ja 75.000 ruvnnu stuoru. Ollislaš bálkádinestusat lassin duodjái ja meahcceealáhussii eai galgga leat eambo go 120.000 ruvnnu. Ollislaš bálkádinestusat earret guolástusa, eanandoalu ja boazodoalu eai galgga leat eambo go 60.000 ruvnnu stuoru.

Go duodji dahje meahcceealáhus kombinerejuvvo ovtain duoin nuppiin vuoddoealáhusain, de eai galgga ollislaš bálkádinestusat leat eambo go 120.000 ruvnnu stuoru.

Doaba gávpejohtu mearkkaša čavdedinestusa mas lea gessojuvvon lasseárvodivat ja almmolaš doarjagat. Gávpejohtu galget dohkálaš gávpejohtoladdasat duodaštit, nugo vuostáiváldinrusttegat ja duodjeguovddážat. Gávpejohtu mii lea olgobealde dáid laddasiid, lea vejolaš dohkkehít, jos ohcci sáhtá ovddidit dárkkistuvvon rehketdoalu. Gávpejohtosumit galget oidnojuvvot livnnetbáhpiriin.

Sign: ...SS...../.....EKN

Fievrrádusdoarjagat mat leat mannan meahcce-ealáhussii, galget gessejuvvot eret go doaibmadoarjja meroštallojuvvo.

Ohccit galget leat registrerejuvvon lasseárvodivada nammaregistarii.

### 1.3 Váikkuhangaskaoamit

Doaibmadoarjaga lea vejolaš addit ohcciide guđet gullet ulbmiljovkui, ja guđet sáhttet duodaštit gávpejođu čuoggá 1.2 mielde. Doarjja lea mearriduvvon 50 % sturrosažžan lotnolaš ealáhusaid gávpejođus ja eanemusat 50.000 ruvdnui jahkásaččat.

## 2. OVDDIDANDOARJJA LOTNOLAS EALÁHUSAID NANNEMII

### 2.1 Álggahanstipeanda

Sámi ealáusráđdi sáhtta addit álggahanstipeanda lohpadussii go ságas lea ovddidit gávpejurdaga fitnodatplánan lotnolas ealáhusaid doaimma várás. Stipeanda ráddjejuvvo jahkásaš stipeandan.

### 2.2 Meahccevaljiid geavaheapmi

Sámi ealáusráđdi sáhtta addit doarjaga lohpadussii doaimmaide mat ávkin áiggošedje geavahit meahccevaljiid ealáhussan. Eaktu lea ahte dakkár doaimmat leat oassin plánejuvvon ealáhusdoaimmas, ja ahte meahccevaljiid boahhtevaš geavaheapmi lea ovddalgihtii dohkkehuvvon nu viidát go leažžá vejolaš.

### 2.3 Máhtto buorideapmi

Sámi ealáusráđdi sáhtta addit doarjaga lohpadussii doaimmaide mat áiggošedje buoridit máhtu ja nuoraid searvama duodjái, meahcce-ealáhusaide, eanandollui, guolástussii ja boazodollui. Doarjja ii galgga addojuvvot doaimmaide mat áiggošedje buoridit máhtu ja oahpahusa siskkobealde dábálaš oahpahussystema.

## 3. OPPALAČČAT GUKTUID ORTNEGIID DÁFUS

### 3.1 Doaibmaguovlu

Doaibma- ja ovddidandoarjagiid doaibmaguovlu lea seamma viidodagas go Sámi ovddidanfoandda doaibmaguovlu.

### 3.2 Hálddašeapmi

Doaibma- ja ovddidandoarjagiid ortnegiin hálddašuvvo daid njuolggadusaid mielde mat gustojit Sámi ealáusráđi áššiid meannudeapmái.

### 3.3 Nuolggadusaid rievdadeapmi

Sámediggi sáhtta rievdadit njuolggadusaid.

### 3.4 Árvvoštallan

Ortnet árvvoštallojuvvo go golbma jagi leat gollan.

### 3.5 Fápmuibidjan

Dát njuolggadusat bohtet fápmui 01.01.97

**Eavttuhus 1, áirasa Hartvik Hansen, Sámejoavku**

Sign: ...SS...../.....EKN.....

- 1.1. Doarjjaortnet gokčá iešheanalis ealáhusdoaimmaheaddjiid, ovttaoibmodoaimmaid, ja maiddá meahcceservviid sáhtá dás árvvoštallat.
- 1.2. Juohke oasi várás ferte gávpejohtu lea gaskal kr. 10.000,- ja kr. 80.000,- stuoro. Ollislaš bálkádietnasat earret duoji ja meahcce-ealáhusa eai galgga leat eambo go kr. 120.000,-. Ollislaš bálkádietnasat earret guolásteami, eanandoalu ja boazodoalu eai galgga lea eambo go kr. 80.000,- stuoro.
- 2.2. Sámi ealáusráđdi sáhtá erenoamáš diliin lohpidit doarjaga árbevirolaš meahcástandoaimmaide gč. ILO-konv. nr. 169 art. 23. Dás jurddašuvvo kultuvrralaš meahcásteapmi mii addá dietnasa ja doarjaga dálloodollui. Dákkár doaimmat leat oassin árbevirolaš meahccevaljiin dahje meahcásteames, ja ahte meahccevaljiid geavaheapmi meahcásteames dáhpáhuvvá sámi árbivieruid mielde.

## Eavttuhus 2, áirasa Ingar Eira bokte, Guovddášbellodat

Rievdadus rádi árvalussii:

### 1.1 Ulbmiljoavkkut

Ortnega ulbmiljoavkkut leat sii guđet kombinerejit duoji, meahccealáhusa, guolástusa, eanandoalu ja boazodoalu, ja muđui eará doaimmaiguin. Eará doaimmat eai galgga leat eambo go 50 % dan ollislaš doaimmas.

## III. Jienasteapmi

- 39 áirasis 37 ledje čoahkis.
- Eavttuhus 2 gessojuvvui ruovttoluotta.

Jienasteapmi čadahuvvui dáid vuoruid mielde:

1. Eavttuhus 1 hilgojuvvui 5 jiena vuostá.
2. Sámediggeráđi árvalus mearriduvvui ovttajienalaččat.

## IV. Beavdegirjelasáhus

Ii gáibiduvvon lasáhus beavdegirjái dán áššis.

## V. Sárdnunlistu ja replihkkavuorut

Sáhkaovddideaddji	Replihkka
1. Alf Edvard Nystad, áššejođiheadđji	
2. Eilif O. Larsen	
3. Hartvik Hansen	
4. Ingar Eira	Máret Guhttor
5. Berit Ranveig I. Nilssen	
6. Klemet K. Hætta	
7. Anders Oskal	
8. Marianne Balto Henriksen	
9. Ingar Eira	
10. Olav Magnar Dikkanen	
11. Eilif O. Larsen	
12. Margreta Páve Kristiansen	
13. Alf Edvard Nystad, áššejođiheadđji	

Sign: *SS* / *EKN*

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjis leat oktiibuot 59 siiddu

## VI. Sámedikki mearrádus manná jienasteami lea ná:

Sámediggi ovddida dál njuolggadusaid lotnolas ealáhusaid bissovaš doarjunortnega várás  
(Sámediggeráđi eavttuhus 02.09.96)

### NJUOLGGADUSAT LOTNOLAS EALÁHUSAID DOARJJAORTNEGA VÁRÁS

Maid Sámediggi mearridii ...

Ulbmil

Doarjjaortnega ulbmil lea sihkkarastit sin bargosajiid ja dinasvuodu guđet ellet lotnolas ealáhusain.

#### 1. DOAIBMADOARJJAORTNET

##### 1.1 Ulbmiljoavkkut

Ortnega ulbmiljoavkkut leat sii guđet kombinerejit duoji, meahcceealáhusa, guolástusa, eanandoalu ja boazodoalu. Sis guđet leat ulbmiljoavkkus, galgá leat dinestus unnimusat guovtti ealáhusas dáin namahuvvon ealáhusain. Duoji ja meahcceealáhusa dáfus luitojuvvo dát gáibádus.

Doarjjaortnet gokčá ovttaulbmodoaimmaid ja sin guđet leat iežaset doaibmaisidat.

##### 1.2 Gávpejohtu

Juohke oasi várás gávpejohtu ferte leat gaskal 25.000 ruvnnu ja 75.000 ruvnnu stuoru. Ollislaš bálkádinestusat lassin duodjái ja meahcceealáhussii eai galgga leat eambo go 120.000 ruvnnu. Ollislaš bálkádinestusat earret guolástusa, eanandoalu ja boazodoalu eai galgga leat eambo go 60.000 ruvnnu stuoru.

Go duodji dahje meahcceealáhus kombinerejuvvo ovttain duoin nuppiin vuodđoealáhusain, de eai galgga ollislaš bálkádinestusat leat eambo go 120.000 ruvnnu stuoru.

Doaba gávpejohtu mearkaša čavdedinestusa mas lea gessojuvvon laseárvodivat ja almmolaš doarjagat. Gávpejođu galget dohkálaš gávpejohtoladđasat duodaštít, nugo vuostáiváldinrusttegat ja duodjeguovddážit. Gávpejođu mii lea olgobealde dáid laddasiid, lea vejolaš dohkkehit, jos ohcci sáhtta ovddidit dárkkistuvvon rehketdoalu. Gávpejohtosumit galget oidnojuvvot livnnetbáhpiriin.

Fievrrádusdoarjagat mat leat mannan meahcceealáhussii, galget gessejuvvot eret go doaibmadoarjja meroštallojuvvo.

Ohccit galget leat registrerejuvvon laseárvodivada nammaregistarii.

##### 1.3 Váikkuhangaskaoamit

Doaibmadoarjaga lea vejolaš addit ohcciiide guđet gullet ulbmiljovkui, ja guđet sáhttet duodaštít gávpejođu čuoggá 1.2 mielde. Doarjja lea mearriduvvon 50 % sturrosazžan lotnolaš ealáhusaid gávpejođus ja eanemusat 50.000 ruvdnui jahkásaččat.

Sign: ...SS...../ EKN.....

Čoahkkingirjii čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjiis leat oktiibuot 59 siiddu

## 2. OVDDIDANDOARJJA LOTNOLAS EALÁHUSAID NANNEMII

### 2.1 Álggahanstipeanda

Sámi ealáhusráđđi sáhtá addit álggahanstipeandda lohpadussii go ságas lea ovddidit gávpejurdaga fitnodatplánan lotnolas ealáhusaid doaimma várás. Stipeanda ráddjejuvvo jahkásaš stipeandan.

### 2.2 Meahccevaljiid geavaheapmi

Sámi ealáhusráđđi sáhtá addit doarjaga lohpadussii doaimmaide mat ávkin áiggošedje geavahit meahccevaljiid ealáhussan. Eaktu lea ahte dakkár doaimmat leat oassin plánejuvvon ealáhusdoaimmas, ja ahte meahccevaljiid boahhtevaš geavaheapmi lea ovddalgihtii dohkkehuvvon nu viidát go leažžá vejolaš.

### 2.3 Máhttobuorideapmi

Sámi ealáhusráđđi sáhtá addit doarjaga lohpadussii doaimmaide mat áiggošedje buoridit máhtu ja nuoraid searvama duodjái, meahcce-ealáhusaide, eanandollui, guolástussii ja boazodollui. Doarjja ii galgga addojuvvot doaimmaide mat áiggošedje buoridit máhtu ja oahpahusa siskkobealde dábálaš oahpahussystema.

## 3. OPPALAČČAT GUKTUID ORTNEGIID DÁFUS

### 3.1 Doaibmaguovlu

Doaibma- ja ovddidandoarjagiid doaibmaguovlu lea seamma viidodagas go Sámi ovddidanfoandda doaibmaguovlu.

### 3.2 Hálddašepmi

Doaibma- ja ovddidandoarjagiid ortnegiin hálddašuvvo daid njuolggadusaid mielde mat gustojit Sámi ealáhusráđi áššiid meannudeapmái.

### 3.3 Nuolggadusaid rievdadeapmi

Sámediggi sáhtá rievdadit njuolggadusaid.

### 3.4 Árvvoštallan

Ortnet árvvoštallojuvvo go golbma jagi leat gollan.

### 3.5 Fápmuibidjan

Dát njuolggadusat bohtet fápmui 01.01.97.

Ášši loahpahuvvui čakčamánu 26. b. 1996 dii. 18.48.

Sign: SS / EKN

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjis leat oktiibuot 59 siiddu



## Ášši 39/96 Boraspiriid hálddašeapmi ja buhtadusgažaldat

Ášši álggahuvvui čakčamánu 26. b. 1996 dii. 18.50.

### I. Áššebáhpirat

- Gulaskuddanreive Birasgáhttendepartemeanttas 13.05.96 - bohccuid boraspirevahágiid buhtadusnjuolggadusat
- Norgga Boazosápmelázzaid Riikasearvvi riikačoahkkinmearrádus 1996 - boraspirehálddašeami birra
- NRL:a cealkámuš - bohccuid boraspirevahágiid buhtadusnjuolggadusat 21.08.96, mielddusin gulaskuddancealkámušat
- Sámediggejoavkku Bargiidbellodaga 16.11.93 reive
- Boraspiriid, resurssaid ja meahcce-ealáhusaid perspektiivvat otnáš- ja boahtteáigge Norggas, Čoahkkáigeassu 10. kapihttal, Oslo Universitehta 1995

### II. Ovdanbiddjojuvvon eavttuhusat

#### Sámediggeráđi árvalus Sámediggái:

Sámediggi ádde dieđusge ahte ferte sihkkarastit mánggalágan ealliid lunddolaš oassin ollislaš ja rikkis ekologálaš eatnatgeardáivuodas. Dikkis leage danin áddejupmi ahte dilit láchčojuvvojit dihto boraspirenállái sámi guovlluinge.

Dattetge čujuha Sámediggi garrasit ahte lea dárbu hálddašeapmái mii sihkkarastá ja gáhtte vuodu šibit- ja boazodollui. Sámi guovlluin ferte danin boraspirenáli doallat dan dásis ahte dat ii šatta áittan sámi ealáhusberoštumiide ja ná áittan sámi báikegottiide ollislaččat.

Ferte maiddáat leat mihttomearrin gávdnat buhtadusortnegiid mat eai váikkut boazodoalliide negatiivvalaččat nugo menddo dávjá dáhphuvvá otne.

Stuorra boraspiriid hálddašeami oktavuodas lea lunddolaš geahčadit olles sámi guovllu ollislaččat, sihke Norgga, Ruota ja Suomabealde. Sámediggi áigu suokkardit ášši Ruota ja Suoma Sámedikkiiguin gávdnan dihte oktasaš strategija.

Dáhkidan dihte duodalaš ja sihkkaris doaimma, ja govtolaš ekonomálaš dietnasa, dárbašit šibitdoallu ja boazodoallu áibbas vealtameahttumit oadjebas rámmaeavttuid ovddosguvlui. Nugo earáge ealáhusdoaimma lea dáinge ealáhusain dárbu oadjebas dillái ja oalle guhkás beassat plánet iežaset doaimma. Mánggalágan boraspiret ja daid lassáneapmi buktá stuorra eahpesihkkarvuoda ealáhusaide ja hehte boahtteáiggi plánema ja ovdáneami vejolašvuodaid. Jos dihto boraspirenáli galgá doalahit sámi guovlluin, de ferte vuoddoealáhusaide sihkkarastit ekonomálaš eavttuid. Fertejit gávdnot vuoiggalaš ja dohkálaš buhtadusortnegat boraspirevahágiidda šibihiid ja bohccuid hárrái. Ortnegiid bokte ferte sáhttit johtilit oazžut ekonomálaš buhtadusa ja nu smávva byråkratijain go vejolaš go buhtadusat galget máksojuvvot.

Lea deatálaš ráhkadit hálddašanplána ja reguleret sierralágan boraspirenáliid sihkkarastin dihte oadjebasvuoda ja boahtteáiggi vejolašvuodaid sámi ealáhusaide.

Mii guoská bohccuide boraspiriid dahkkon buhtadusortnegiidda, de lea Sámedikki mielas dát evttohus ahte addit doarjaga jáhkehahti vahágiidda mearkkašahti lávki rivttes guvlui. Dát dagaha dan ahte eaiggádat ožžot eanet buhtadusa duodalaš vahágiid ovddas maid boraspiret dagahit.

Sign: SS ..... / EKN .....

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjis leat oktiibuot 59 siiddu

Sámedikki mielas lea buorre go mearridanváldi buhtadusáššiin fápmuduvvo Luondduhálddašan Direktoráhtas fylkamanniide, jos dát váikkuha áššiid johtileabbot ja dávgaseabbot meannudeapmái buhtadusaid máksimiid oktavuodas.

Lea maddái deatálaš ahte boadášii vahátbuhtadus goluide, vahágiidda ja čuovusvahágiidda main lea njuolggá sivvaoktavuohta boazovahágiidda.

Jos buhtadusnjuolggadusat eai addo lága bokte, de ii leat dalle makkárge láhka-ásahusge mii dan regulerešii. Buhtadusa sturrodat lea álohii gitta Sturradikki bušeahtameannudeames. Danin livččege Sámedikki mielas dárbu lága bokte mearridit buhtadusnjuolggadusaid boraspirevahágiidda sihkkarastin dihte jahkásaš máksimiid.

Muđui lea deatálaš ahte buhtadusortnet ja boraspirehálddašeapmi evaluerejuvvojit ollislaččat muhtun áigge geahčen.

### **Eavttuhus 1, áirasa Ingar Eira bokte, Guovddášbellodaga sámediggejoavku:**

Ráđi árvalusa 3. teakstaoasi rievdadeapmi

Teakstaoassi rievdaduvvo ná: Ferte maddái leat mihttomearrin gávdat buhtadusortnegiid mat eai negatiivvalaččat váikku ealáhusbargiide nugo boazoeaiggádiidda ja sávzaboanddaide nugo menddo dávjá dáhpuhuvvá otna.

7. teakstaossi

1. cealkagis, «bohccuide» sáni maŋŋái, lasihuvvo ovdal rišku «ja omiide»

9. teakstaoassi

Maŋimus cealkagis, ovdal maŋimus čuoggá lasihuvvo, «ja omiidvahágiidda»

### **Eavttuhus 2, Hartvik Hansen, Sámejoavku**

1. teakstaoassi, 2. cealkka

Dikkis leage danin áddejupmi ahte dillet heivehuvvojit nu ahte dohkkehuvvo maddái dihto lunddolaš dihtospirenáli sámi guovllunge.

(odda cealka heivehuvvo)

Sámediggi oaivvilda ahte muhtun boraspirenálit nu go. geatki ja albbas leat beare stuorrát muhtun guovlluin dál. Náli ferte heivehit dan dássái mii sáhtá leat dohkálaš ráđji maid ealáhus sáhtá dohkkehit.

### **Eavttuhus 3, Lassiárvalus NSR:as ja Guovddášbellodagas:**

Odda 7. teakstaoassi:

Boraspirevahágiid buhtadusortnega nuppástuhttin mii guoská bohccuide, buktá albmossii ahte maddái omiid buhtadusortnega ferte odasmahttit.

### **III. Jienasteapmi**

– 39 áirasis 36 ledje čoahkis.

– Eavttuhusas 1, gessojuvvui ruovttoluotta 2. ja 3. oassi.

Jienasteapmi čadahuvvui dáid vuoruid mielde:

1. Eavttuhus 2 mearriduvvui ovttajienalaččat.

2. Eavttuhus 1, mearriduvvui ovttajienalaččat.

Sign: SS...../.....EKN.....

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjiis leat oktiibuot 59 siidu

3. Eavttuhus 3, mearriduvvui ovttajienalaččat.
4. Sámediggeráđi árvalus mearriduvvui ovttajienalaččat.

#### IV. Beavdegirjelasáhus

Ii gáibiduvvon lasáhus beavdegirjái dán áššis.

#### V. Sárdnunlistu ja replihkkavuorut

Sáhkaovddideaddji	Replihkka
1. Jarle Jonassen, áššejodiheadji	
2. Margreta Páve Kristiansen	
3. Hartvik Hansen	
4. Ingar Eira	
5. Per John A. Anti	
6. Inger A. Skum	
7. Anders Oskal	
8. Ing-Lill Pavall	
9. Ragnhild Nystad	
10. Marianne Balto Henriksen	
11. Olav Magnar Dikkanen	
12. Tore Bongo	
13. Jarle Jonassen	

#### VI. Sámedikki mearráduš maŋŋá jienasteami lea ná:

Sámediggi ádde diedusge ahte ferte sihkkarastit mánggaláŋan ealliid lunddolaš oassin ollislaš ja rikkis ekologálaš eatnatgeardáivuodas. Dikkis leage danin áddejupmi ahte dilis heivehuvvojit nu ahte dohkkehuvvo maiddái dihto lunddolaš dihtospirenáli sámi guovllunge.

Sámediggi oaivvilda dattetge ahte muhtun boraspirenálit nu go. geatki ja albas leat beare stuorrát muhtun guovlluin dál. Náli ferte heivehit dan dásái mii sáhtá leat dohkálaš ráđji maid ealáhus sáhtá dohkkehit.

Dattetge čujuha Sámediggi garrasit ahte lea dárbu hálldašeapmái mii sihkkarastá ja gáhtte vuodu šibit- ja boazodollui. Sámi guovlluin ferte danin boraspirenáli doallat dan dásis ahte dat ii šatta áittan sámi ealáhusberoštumiide ja ná áittan sámi báikegottiide ollislaččat.

Ferte maiddái leat mihttomearrin gávdnat buhtadusörtnegiid mat eai negatiivvalaččat váikkut ealáhusbargiide nugo boazoeaiggádiidda ja sávzaboanddaide nugo menddo dávjá dáhphuvvá otne.

Stuorra boraspiriid hálldašeami oktavuodas lea lunddolaš geahčadit olles sámi guovllu ollislaččat, sihke Norgga, Ruota ja Suomabealde. Sámediggi áigu suokkardit ášši Ruota ja Suoma Sámedikkiiguin gávdnan dihte oktasaš strategiija.

Dáhkidan dihte duodalaš ja sihkkaris doaimma, ja govtolaš ekonomálaš dietnasa, dárbašit šibitdoallu ja boazodoallu áibbas vealtameahttumit oadjebas rámmaeavttuid ovddosguvlui. Nugo earáge ealáhusdoaimma lea dáinge ealáhusain dárbu oadjebas dillái ja oalle guhkás beassat plánet iežaset doaimma. Mánggaláŋan boraspiret ja daid lassáneapmi buktá stuorra eahpesihkkarvuoda ealáhusaide ja hehte boahhteáiggi plánema ja ovdáneami vejolašvuodaid. Jos dihto boraspirenáli galgá doalahit sámi guovlluin, de ferte vuoddoealáhusaide sihkkarastit

Sign: *SS* ..... *EKN* .....

Čoahkkingirjji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjjiis leat oktiibuot 59 siiddu

ekonomálaš eavttuid. Fertejit gávdnot vuoiggalaš ja dohkálaš buhtadusortnegat boraspirevahágiidda šibihiid ja bohccuid hárrái. Ortnegiid bokte ferte sáhttit johtilit oažžut ekonomálaš buhtadusa ja nu smávva byråkratiijain go vejolaš go buhtadusat galget máksojuvvot.

Lea deatálaš ráhkadit hálddašanplána ja reguleret sierralágan boraspirenáliid sihkkarastin dihte oadjebasvuoda ja boahhteáiggi vejolašvuodaid sámi ealáhusaide.

Boraspirevahágiid buhtadusortnega nuppástuhttin mii guoská bohccuide, buktá albmosii ahte maiddái omiid buhtadusortnega ferte gáibiduvvot ođasmahttojuvvot.

Mii guoská bohccuide boraspiriid dahkkon buhtadusortnegiidda, de lea Sámedikki mielas dát evttohus ahte addit doarjaga jáhkehahti vahágiidda mearkkašahti lávki rivttes guvlui. Dát dagaha dan ahte eaiggádat ožžot eanet buhtadusa duodalaš vahágiid ovddas maid boraspiret dagahit.

Sámedikki mielas lea buorre go mearridanváldi buhtadusáššiin fápmuduvvo Luondduhálddašan Direktoráhtas fylkamanniide, jos dát váikkuha áššiid johtileabbot ja dávgaseabbot meannudeapmái buhtadusaid máksimiid oktavuodas.

Lea maiddái deatálaš ahte boadášii vahátbuhtadus goluide, vahágiidda ja čuovusvahágiidda main lea njuolgga sivvaoktavuohta boazovahágiidda.

Jos buhtadusnjuolggadusat eai addo lága bokte, de ii leat dalle makkárge lánka-ásahusge mii dan regulerešii. Buhtadusa sturrodat lea álohii gitta Sturradikki bušeahttameannudeames. Danin livččege Sámedikki mielas dárbu lága bokte mearridit buhtadusnjuolggadusaid boraspirevahágiidda sihkkarastin dihte jahkásaš máksimiid.

Muđui lea deatálaš ahte buhtadusortnet ja boraspirehálddašeapmi evaluerejuvvojit ollislaččat muhtun áigge geahčen.

Ášši loahpahuvvui čakčamánu 26. b. 1996 dii. 19.45.

Sign:  / EKN

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjis leat oktiibuot 59 siiddu

## Ášši 40/96 Sámi dáiddamusea - čielggadus

Ášši álggahuvvui čakčamánu 27. b. dii. 09.05.

### I. Áššebáhpirat

- Sámi Dáiddačehpiid searvvi čielggadus, 31.03.96
- Cuoŋománu 7. b. 1995 reive Sámi Dáiddačehpiid Searvvis jahkečoahkkincealkámušain
- Njukčamánu 28. b. 1996 reive Sámi Dáiddačehpiid Searvvis jahkečoahkkincealkámušain
- Mearrádus áššis R 23/96 Sámi kulturviesuid ollislaš plána (ii mielddusin)
- Interreg II North Calotte Region 1995 - 1999, European Commission (ii mielddusin)
- Min 12.07.96 reive SVD-DSS;ii ja Sámiid Dáiddačehpiid Searvá
- Borgemánu 13. b. 1996 reive SVD-DSS:as

### II. Ovdanbiddjojuvvon eavttuhusat

#### Sámediggeráđi árvalus Sámediggái:

##### Álggahus

Sámediggái lea deatálaš buktit sámi govvadáidaga ja dáidadoji olbmuid olamuddui. Go ásaha fásta sámi dáiddačoahkkádusa, de bajida dat maiddái dáiddašlájaid stáhtusa.

Sámediggi doarju evttohusa ásahit sámi govvadáiddačoahkkádusa ja duodje/dáidadojje-čoahkkádusa organiserejuvvon dáiddamusealaš doaibman. Sámedikki mielas lea deatálaš buktit olamuddui sámi dáidaga organiserejuvvon, museálaš hámis geavaheadjiide, dainna ulbmilin ahte lasihit beroštumi dáidagii ja máhtolašvuoda dáidaga birra sihke sámi servodagas ja dan olggobealde. Ráđdehus lea maiddái oaidnán ahte lea dárbu nannet sámi dáidaga gaskkusteami sámi álbmogii, Sd.dieđ. 61 (1991-92) Kultuvrra áiggiid čada:

*"Sámi servodat lea guhkká sávvan sámi dáiddamusea. Vuodđun dán museai leat dat oastimat maid Norgga kulturráđdi lea dahkan 1980-jagiin. Ovttasbargu Sámi Vuorká-Dávviriguin Kárášjogas livčče lunddolaš, mii maiddái lea oastán ođđaáigásaš dáidaga daid maŋimus jagiin, livčče lunddolaš." (s.21)*

*"... Forbmagiella ođđaáigásaš sámi govvadáidagis sáhtta leat amas ja maid lea váttis fáhtet. Olamuddui buktin stuorra eanandiedálaš guovllus, gos olbmot ássat biedgguid sáhtta maiddái leat váttisvuhtan. Sámi birrasis ferte danin láhčit ođđa, varra eará doaimmaid jos dáiddálaš čájehanvuogit galget juksat ollu olbmuid. Departemeanta doarju doaimmaid maid ulbmil erenoamážit lea gaskkustit sámi dáidaga sámi álbmogii...". (s.232)*

##### Stáhtus

Sámediggi lea áššis 23/96 Sámi kulturviesuid ollislaš plána, defineren Sámi Dáiddamusea našuvnnalaš sámi kulturinstitušuvdnan. Sámi Dáiddamusea čielggadusa mandáhtas lea lávdegoddi bivdán geahčadit institušuvdnii dárbbu davviriikalaš dásis mii sáhtta vurket ostojuvvon dáidaga. Dán lágan institušuvdna davviriikalaš dásis oččoši stáhtusa našuvnnalaš sámi kulturinstitušuvdnan, ii dušše Norggas, muhto olles Sámis.

Sign: ...SS...../ EKN.....

Čoahkkingirjji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjijis leat oktiibuot 59 siiddu

## Organiseren

Lea deatálaš ásahit Sámi dáiddačoahkkádusa "daiguin 600 dáidagin" dego álgun fásta čoahkkádussii. Viidáseabbo barggus čoahkkádusa dievasleabbon dagadettiin lea deatálaš hukset dáiddačoahkkádusa olles sámi guovllus.

Sámediggi lea áššis 23/96, Sámi kulturviesuid ollislaš plána, mearridan ná:

*"Kulturviessoplánas lea Sámi Dáiddamuseage definerejuvvon nášuvnnalaš sámi kulturinstitušuvdnan. Sámedikkis eai leat dasa makkárge mearkkašumit, danin go lea deatálaš nášuvnnalaš doaibma ahte gávdno sámi govvadáidaga ja duoji čoahkkádus maid geavaheaddjit sáhttet geavahit. Sámedikkis leat dattetge eahpádusat odđa institušuvnnaid ásaheapmái, go doaimmaid nu čielgasit go dás, sáhtta bidjat oassin muhtun institušuvdnii mii juo gávdno. Sámedikki árvoštallama mielde sáhtta plánejuvvon dáiddamusea doaimmaid ollásit bidjat SVD-DSS:a oktavuhtii. Dát eaktuda dattetge ahte SVD nannejuvvo hui garrasit, ja ahte institušuvnna mihttomearit ja njuolggadusat rievdaduvvojit, muhto nu ahte Sámi Dáiddamusa ja SVD gaskasaš fágalaš ovddasvástádus ja fágalaš doaimmat sirrejuvvojit."*

Dikki mearrádussii dávistettiin ja Sámi dáiddamusea čielggadusa vuodul, bivdá Sámediggi Sámiid Vuorká-Dávviriid (SVD/DSS) stivrra ovttasrádiid Sámi Dáiddačehpiid Servviin (SDS), čilget ja evttohit:

- sámi dáiddamusealalaš doaimma organiserema SVD/DSS:as
- arealdárbbu čoavdimma
- jodiheami, ekonomii ja ruhtadeami
- SVD/DSS:a njuolggadusaid ja ulbmiliid rievdadeami, maiddái stivračoahkkádusa

Mii guoská lávdegotti eará evttohusaide, de čujuha diggi ahte Norgga kulturráđdi ja Sámi kulturráđdi leat juolludan ruđaid 3-jagáš fágavirggi/konservahtor virggi ásaheapmái dan "600 dáidaga várás" SVD-DSS:as. Sámedikkis eai leat makkárge mearkkašumit ahte 3-jagáš fágavirgái sáhtta bidjat barggud mat gusket dáiddačoahkkádusa ásaheami plánemii. Lávdegotti konkrehta evttohusa čuovvoleapmi čielggadusa 3. kapihttalis eaktuduvvo dattetge čovdojuvvo dáiddačoahkkádusa viidáseabbo barggus dáiddamusealalaš doaibman.

Dán vuodul áigu Sámediggi bargat dan ala ahte ásahuvvo nášuvnnalaš sámi govvadáidaga ja dáidaduodječoahkkádus SVD-DSS oktavuhtii Kárášjogas dikki mearrádusa prioriteremiid ektui, mat leat mearriduvvon áššis 23/96 Sámi kulturviesuid ollislaš plána.

## III. Jienasteapmi

- 39 áirasis 37 ledje čoahkis.

Jienasteapmi čadahuvvui dáid vuoruid mielde:

1. Sámediggeráđi árvalus dohkkehuvvui ovttajienalaččat.

## IV. Beavdegirjelasáhus

Ii gáibiduvvon lasáhus beavdegirjái dán áššis.

Sign: SS / EKN

## V. Sárdnunistu ja replihkkavuorut

Sáhkaovddideaddji	Replihkka
1. Máret Guhttor, áššejodiheaddji	
2. Johan Mikkel Sara	
3. Ann-Mari Thomassen	
4. Ragnhild Nystad	
5. Máret Guhttor	

## VI. Sámedikki mearrádus maŋŋá jienasteami lea ná:

### Álggahus

Sámediggái lea deatálaš buktit sámi govvaáidaga ja déidaduoji olbmuid olamuddui. Go ásaša fásta sámi dáiddačoahkkádusa, de bajida dat maiddái dáiddašlájaid stáhtusa.

Sámediggi doarju evttohusa ásaht sámi govvaáidagačoahkkádusa ja duodje/dáidaduodje-čoahkkádusa organiserejuvvon dáiddamusealaš doaibman. Sámedikki mielas lea deatálaš buktit olamuddui sámi dáidaga organiserejuvvon, musealaš hámis geavaheaddjiide, dainna ulbmilin ahte lasihit beroštumi dáidagii ja máhtolašvuoda dáidaga birra sihke sámi servodagas ja dan olggobealde. Ráđdehus lea maiddái oaidnán ahte lea dárbu nannet sámi dáidaga gaskkusteami sámi álbmogii, Sd.died. 61 (1991-92) Kultuvrra áiggiid čada:

*"Sámi servodat lea guhkká sávvan sámi dáiddamusea. Vuoddun dán museai leat dat oastimat maid Norgga kulturráđdi lea dahkan 1980-jagiin. Ovttasbargu Sámi Vuorká-Dávviriguin Kárásjogas livčče lunddolaš, mii maiddái lea oastán odđaaigásaš dáidaga daid maŋimus jagiin, livčče lunddolaš." (s.21)*

*"... Forbmagiella odđaaigásaš sámi govvaáidagis sáhtta leat amas ja maid lea váttis fáhtet. Olamuddui buktin stuorra eanandiedálaš guovllus, gos olbmot ássat bieđgguid sáhtta maiddái leat váttisvuohtan. Sámi birrasis ferte danin láchit odđa, várre eará doaimmaid jos dáiddálaš čájehanvuogit galget juksat ollu olbmuid. Departemeanta doarju doaimmaid maid ulbmil erenoamážit lea gaskkustit sámi dáidaga sámi álbmogii..." (s.232)*

### Stáhtus

Sámediggi lea áššis 23/96 Sámi kulturviesuid ollislaš plána, defineren Sámi Dáiddamusea našuvnnalaš sámi kulturinstitušuvdnan. Sámi Dáiddamusea čielggadusa mandáhtas lea lávdegoddi bivdán geahčadit institušuvdnii dárbbu davvirikalaš dásis mii sáhtta vurket ostojuvvon dáidaga. Dán lágan institušuvdna davvirikalaš dásis oččoši stáhtusa našuvnnalaš sámi kulturinstitušuvdnan, ii dušše Norggas, muhto olles Sámis.

### Organiseren

Lea deatálaš ásaht Sámi dáiddačoahkkádusa "daiguin 600 dáidagin" dego álgun fásta čoahkkádussii. Viidáseabbo barggus čoahkkádusa dievasleabbon dagadettiin lea deatálaš hukset dáiddačoahkkádusa olles sámi guovllus.

Sámediggi lea áššis 23/96, Sámi kulturviesuid ollislaš plána, mearridan ná:

*"Kulturviessoplánas lea Sámi Dáiddamuseage definerejuvvon našuvnnalaš sámi kulturinstitušuvdnan. Sámedikkis eai leat dasa makkárge mearkkašumit, danin go lea deatálaš našuvnnalaš doaibma ahte gávdno sámi govvaáidaga ja duoji čoahkkádus maid geavaheaddjit sáhttet geavahit. Sámedikkis leat*

Sign: SS...../..... EKN.....

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjii leat oktiibuot 59 siiddu

*dattetge eahpádušat ođđa institušuvnnaid ásaheapmái, go doaimmaid nu čielgasit go dás, sáhtá bidjat oassin muhtun institušuvdnii mii juo gávdno. Sámedikki árvvoštallama mielde sáhtá plánejuvvo dáiddamusea doaimmaid ollásit bidjat SVD-DSS:a oktavuhtii. Dát eaktuda dattetge ahte SVD nannejuvvo hui garrasit, ja ahte institušuvnna mihttomearit ja njuolggadusat rievdaduvvojit, muhto nu ahte Sámi Dáiddamusa ja SVD gaskasaš fágalaš ovddasvástáduš ja fágalaš doaimmat sirrejuvvojit."*

Dikki mearrádussii dávistettiin ja Sámi dáiddamusea čielggadusa vuodul, bivdá Sámediggi Sámiid Vuorká-Dávviriid (SVD/DSS) stivrra ovttaráđiid Sámi Dáiddačehpiid Servviin (SDS), čilget ja evttohit:

- sámi dáiddamusealalaš doaimma organiserema SVD/DSS:as
- arealdárbbu čoavdimma
- jodihemi, ekonomii ja ruhtadeami
- SVD/DSS:a njuolggadusaid ja ulbmiliid rievdadeami, maiddá stivračoahkkádusa

Mii guoská lávdegotti eará evttohusaide, de čujuha diggi ahte Norgga kulturráđdi ja Sámi kulturráđdi leat juolludan rušaid 3-jagáš fágavirggi/konservahtor virggi ásaheapmái dan "600 dáidaga várás" SVD-DSS:as. Sámedikkis eai leat makkárga mearkkašumit ahte 3-jagáš fágavirgái sáhtá bidjat bargguid mat gusket dáiddačoahkkádusa ásaheami plánemii. Lávdegotti konkrehta evttohusa čuoovvoleapmi čielggadusa 3. kapihttalis eaktuduvvo dattetge čovdojuvvo dáiddačoahkkádusa viidáseabbo barggus dáiddamusealalaš doaimman.

Dán vuodul áigu Sámediggi bargat dan ala ahte ásaheavvo nášuvnnalaš sámi govvadáidda ja dáidaduodječoahkkádus SVD-DSS oktavuhtii Kárášjogas dikki mearrádusa prioriteremiid ektui, mat leat mearriduvvon áššis 23/96 Sámi kulturviesuid ollislaš plána.

Ášši loahpahuuvui čakčamánu 27. b. 1996 dii. 09.30.

Sign: SS / EKN



## Ášši 41/96 Meavkki ja blátind báhčin- ja hárjehallanšiljuid ovttastahttin ja viiddideapmi

Ášši álggahuvvui čakčamánu 27. b. 1996 dii. 09.30

### I. Áššebápirat

- Suoidnemánu 23. b. 1996 reive Suodjalusdepartemeanttas
- Sd. prp. nr 85 (1995-1996) Meavkki ja Blátind báhčin- ja hárjehallanšiljuid ovttastahttin ja viiddideapmi Sis-Tromssas
- R 19/94 - Meavkki ja Blátind báhčinšiljuid ovttastahttin
- R 39/96 - Proposišuvdnaárvalus - Meavkki ja Blátind báhčinšiljuid viiddideapmi ja ovttastahttin
- Suoidnemánu 2. b. 1996 reive advokáhtas Geir Haugen Meavkki boazodoalloorohaga ovddas
- Borgemánu 27. b. 1996 reive Sámi kulturmuitorádis
- Borgemánu 14. b. 1996 geahčadeami notáhta
- Jens Olav Løvlid notáhta
- Borgemánu 27. b. 1996 notáhta Sámi kulturmuitorádis

### II. Ovdanbiddjojuvvon eavttuhusat

#### Sámediggerádi árvalus Sámediggái:

Sámediggi čujuha ahte sámi vuoigatvuoda áššit leat čielggaduvvomin. Danin ii leatge dohkálaš ahte Stáhta joatká dan linjá mii áiggistis dagahii giccuid sámi servodagas ja man čuovui odđa julggástus sámi álbmoga stáhtusa hárrái Norggas. Jos dán odđa kursii galgá sáhttit luohttit, de ferte dat maid oidnot praktihkalaš politihkas sámi kultuvrra materiálalaš vuodu lihkahallamiid hárrái.

Sámi vuoigatvuodaid lávdegoddi ásahuvvui justa dainna ulbmiliin ahte dán lágan odđa lihkahallamat eai galgan dahkkot ovdal go vuoigatvuoda áššit leat čielggaduvvon. Danin leage eahpegovttolaš ja eahpedohkálaš ahte stáhta eiseválddit ovddidit ovtta nuppi doaimma main leat surgehahti váikkuhusat sámi kultuvrii. Dasto ii leat dahkkojuvvon lahkage doarvái čilget sámi vuoigatvuodaid. Sámi vuoigatvuodaid lávdegoddi lea bargan badjel 15 jagi bohtosiid haga dán suorggis, ja sierra lávdegoddi mii galgá geahčadit sámi boares vuoigatvuodaid ja sámi riektiáddejumi, ii leat velge álggahan barggus.

Proposišuvdna ii oro go obalaččat geahččá guorahállamiin nu čiekjalit sámi beroštumiid. Muhtun deatálaš čuolmmat leat čujuhuvvon, muhto obalaš váikkuhusat, erenoamážit boazodollui, eai leat áktánasat problematiserejuvvon. Lea dohkketmeahtun go dát doaimma, mas lea stuorra mearkkašupmi sámi kultuvrra materiálalaš vuodui, ii leat vuodoleabbot árvvoštallojuvvon go dat ovddiduvvo Stuorradiggái. Hirpmástuhtá go departemeanta ii leat vuhtiiváldán daid ollu kritihkalaš mearkkašumiid maid Sámediggi lea čujuhan meannudettiinis proposišuvdna-árvalusa (ášši R 39/96).

Doaimmat, mat evttohuvvojit boazodoalu sihkkarastimii eai oro mange láhkái sáhttimin sihkkarastit boazodoalu beroštumiid. Erenoamážit dan geažil go boazodoallofágalaš árvvoštallamat ja boazodoalu máhtolašvuolta guoskevaš guovllus ii álggage leat dohkálaččat biddjon vuoddu evttohuvvon doaimmaide. Dálveguohtonváltisvuolta ii leat measta oba

Sign: SS / EKN

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjis leat oktiibuot 59 siiddu

namuhuvvonge vaikko boazodoallofágalaš instanssat leatge čujuhan ahte plánaid čadaheapmi dagaha dan ahte boazodoallu ii šat ceavcce.

Suodjalusdepartemeanta deattuha proposišuvnnas ahte deatáleamos doaibma boazodoalu sihkkarastimii lea válljet areálaid hárhallamiidda dan ektui movt boazu geavaha guohtoneatnamiid áiggis áigái. Sámedikki mielas lea veadjemeahtun čadahit dan doaimma mii Suodjalusdepartemeanttas lea deatáleamos boazodoalu beroštumiid sihkkarastimii. Dan geažil go doaibma lea vuodđuduvvon boasttu eavttuide mii guoská dasa movt boazodoallu duodai doaibmá dálveguohtoneatnamiin.

Proposišuvnnas deattuhuvvo ahte doaimmaid čadaheami galgá sihkkarastit fasta oktavuohhta- ja ovttasbargorutiinnaid ásaheami bokte. Nugo doaibma- ja guohtondilli lea guoskevaš boazodoalloorohagas, de Sámedikkis lea uhccán jáhku dasa ahte dát čoavddašii boazodoalu váttisvuodaid, vaikko man buorre ovttasbargorutiinnat de livčče. Guoskevaš boazodoalloorohat lea juo hirbmat váttis dilis, daid lihkahallamiid ja doaimmaid geažil mat leat otne. Mihttomearrin berre leat geahpedit dan militeara doaimma guoskevaš guovllus nu ahte boazodollui sihkkarastojuvvojit govttolaš rámmaeavttut. Nu ii leat dilli otne. Danin berrešige bidjat johtui proseassa mainna buoredit boazodoallo-orohaga eavttuid. Dát ferte vealtameahttumit mearkkašit dan ahte militeara doaibma geahpeduvvo.

Proposišuvnna čilgehus sámi álbmotrievttálaš gáhttema birra lea maiddái váilevaš. Ii gávdno makkárga vuodustusaid departemeantta konklusuvdnii ahte lihkahallamat eai rihkoše álbmotrievtti minoritehtagáhttema. Dán lágan gáhttema sisdoallu ii leat guorahallon báhčinsiljuidplánaid ektui, iige ovddit lihkahallamiid ektui. Čujuhuvvo ahte johtuibiddjojuvvojit doaimmat maiguin doalahit boazodoalu mánggageavahusplána bokte. Eat dieđe masa dát mánggageavahusplána vuodđuduvvo, danin go dat ii leat čilgejuvvon proposišuvnnas. Vejolaš doaimmaide, boazodoalu ektui, eai leat fágalaš ákkat, ja doaimmaiguin ii mange láhkái sáhte geahpedit daid váttisvuodaid mat boazodollui šaddet.

NAČ:as 1993:34 - Eatnamiid ja čáziid vuoigatvuohta ja hálddašeapmi Finnmárkkus deattuhuvvo čuovvovaš ovddit lihkahallamiid mearkkašupmi ON:a konvenšuvnna, siviila ja politihkalaš vuoigatvuođaid hárrái, 27. artihkkala ektui:

*"Árvvoštallanfáddá 27. artihkkala mielde lea dat ahte guoskágo konkrehta lihkahallan vejolašvuhtii bargat iežas kultuvrrain. Jus ná galggaš leat, de ferte lihkahallamis, maid leat oaidnán, leat stuorra váikkuhusat kultur bargui. Go dáid váikkuhusaid galgá árvvoštallat, de ferte dattetge váldit vuolggasaji das maid sáhtta gohčodit dárbbaslaš uhccimus rádjain kultur barggu vejolašvuodaide, nu ahte vejolaš ovddit lihkahallamat sáhttet leat uhcidan dan mii lea vuodđun ovdal go joavdat dán uhccimus ráji rádjái. Lihkahallan mii iešalddis ii leat nu stuoris, sáhtta dalle dagahit ahte rájji rasttilduvvo. Dalle de šaddá nu ahte ovddit lihkahallamiin lea stuorra mearkkašupmi. Dát lea dat seamma árvvoštallanvuohki maid Carsten Smith geavaha, go iežas čielggadusas Guolástusdepartementii dadjá ahte vuodđun lea dat mii vel báhca lihkahallama marjil."*

Stuorra váili proposišuvnnas leat dat go departemeantta konklusuvdnii eai leat makkárga ákkat nu deatálaš suorggis go álbmotriekti lea, ja movt lihkahallama ollislaš váikkuhusat árvvoštallojuvvojit sámiid riektigáhttema ektui.

Sámediggi cuiggoda maiddái lihkahallamiid ollislaš árvvoštallama váilevuoda Norgga geatnegasvuodaid ektui sámi kultuvrra ja sámi servodaga guovdu ollislaččat. Báhčín- ja hárhallansilljoplánat leat viidát ja dain leat stuorra váikkuhusat. Sámediggi dupme

Sign: SS / EKN

lihkahallama nugo dat lea ovddiduvvon proposišuvnnas nu garrasit ahte jos dat čadahuvvo, de lea ráđji rastilduvvon maid Norga ii sáhte iige berrege rastildit.

Ovdal leat ollugat ovddidan gáibádusa sosio-kultuvrralaš čielggadusa hárrái, muhto dat ii leat dahkkon. Sámediggi ii leat duhtavaš dan árvvoštallamii mii lea dahkkon proposišuvnnas mii guoská dása. Departemeanta ii leat háliidan čatnat dán čielggadusa Suodjalusa plánejuvvon areálaviiddideemiide okto, ja sávvá viidát vuođuin ruhtadit ja stivret dán čielggadusa. Sámediggi deattuha ahte leat Suodjalusa doaimmat ja dat plánejuvvon viiddideamit mat buktet dárbbu dán lágan čielggadussii. Danin ii leatge dohkálaš ahte departemeanta geahččala duvdilit iežas eret dan ovddasvástádusas. Dasto deattuha Sámediggi ahte jos dán lágan čielggadusas galgá leat makkárga árvu, de dat ferte leat ráhkaduvvon ovdal go loahpalaš mearrádus báhčinsilljoplánain dahkko, nu ahte váikkuhusat leat dihtosis.

Proposišuvnnas namuhuvvojit sámi kulturmuittut dan láhkái ahte Sámi kulturmuittogáhttema ja Riikaantikvára buktán ollu mearkkašumit eai boade ovdan. Das ii oidno ahte Sámi kulturmuittogáhtten lea juo 1993:s vuostálastán ovttahttima vuostálasvuoda dási geažil mii guoská sámi kulturmuittuide. Vuosteháhkocealkámuš lea maiddá biddjon mielddusin Riikaantikvára reivii Suodjalusa huksenbálvalussii. Ášši ii leat čuovvoluvvon daiguin lágas mearriduvvon áššemeannudanrutiinnaiguin, maid ferte čuovvut go okta stáhtalaš fágaeiseváldi, nugo dán oktavuodas sámi kulturmuittogáhtten, lea vuostálastán plánejuvvon lihkahallamiid. Proposišuvdna buktá menddo jorggu gova árvalusas ja sámi kulturmuittuid meannedeames, maid eat sáhte dohkkehit.

Sámediggi áigu deattuhit ahte buot heittovuodát ja váilevuodát proposišuvnnas; Meavkki- ja Blátind báhčinsiljuid ovttahttin ja viiddideapmi, leat nu stuorrát ahte ii leat dohkálaš vuoddu dahkat mearrádusaid huksema hárrái. Proposišuvdna addá uhccán vejolašvuoda sáhttit árvvoštallat lihkahallama álbmotrievttálaš mearrádusaid ja Norgga geatnegasvuodaid ektui sámi kultuvrii. Dát, ovttas ollu eará beliiguin mat leat váilevaččat meannuduvvon, leat geanohis vuodđun dasa ahte sáhttit áddet lihkahallama viidodaga sámi ealáhusaid, kultuvrra, servodateallima ja vuoigatvuodaid ektui.

Sámediggi árvvoštallá dohkketmeahttumin ja váilu ovddasvástádusa jos Meavkki ja Blátind báhčinsiljuid ovttahttinplánaid doarjut dan materiála vuodul mii lea ovddiduvvon. Juo surgehahtti váikkuhusaid geažil boazodollui berrešii plánaid hilgut. Dán lihkahallama váikkuhusat sámi boazodollui, kultuvrii ja servodateallimii ollislaččat leat nu viidát ahte dát rihkku čielgasit álbmotrievtti mearrádusaid mat galget sihkkarastit sámiide duodalaš vejolašvuoda geavahit guovlluid ja bargat iežaset kultuvrrain.

Danin vuostálastá Sámediggi garrasit dan evttohusa mii guoská Meavkki ja Blátind báhčín- ja hárhjhallansiljuid ovttahttimii ja viiddideapmái Sis-Tromssas.

### **Eavttuhus 1, áirasa Bargiidbellodaga Sámedikkejoavku, Per Solli**

Bargiidbellodaga joavku evttoha ahte nubbi teakstaõassi ( dat mii ná álgá : Sámi vuoigatvuodaid lávdegoddi áсахuvvui) 1. siiddus sihkkojuvvo ollislaččat.

### **III. Jienasteapmi**

- 39 áirasis 37 ledje čoahkis.
- Eavttuhus 1 gessojuvvui ruovttoluotta.

Jienasteapmi čadahuvvui dáid vuoruid mielde:

1. Sámediggeráđi árvalus dohkkehuvvui ovttajienalaččat.

Sign: SS / EKN

#### IV. Beavdegirjelasáhus

Bargiidbellodaga sámediggejoavkkus: Guoská nuppi teakstaoassái árvalusas.

Bargiidbellodagage joavku dan vuodul mii dás lea ii sáhte dohkkehit Meavkki- ja Blátind báhčinšiljuid ovddidan ja ovttastahttinplánaid, muhto áigu dattetge muittuhit ahte dán lágan cealkamušas omd. ii livčče dárbu cuiggodit Sámi vuoigatvuodaidlávdegotti dainna vugiin go lea dahkkon. Das ii leat nu ollu dainna áššiin dahkamuš.

Joavku lea maiddái eahpesihkkar mii oaivvilduvvo go daddjo, ahte dát ášši lea okta ollu stáhtalaš doaimmain main leat garra váikkohusat sámi kultuvrii. Maŋimus 10-15 jagis lea duođai riektigáhtten sámi kultuvrra ektui garrasit ovdánan, earret eará ILO-konvenšuvna dohkkeheami bokte.

Mii bealiteamet vuordit ahte dát riektigáhtten dál geavahuvvo sámi beroštumiid sihkkarastimii.

#### V. Sárdnunlistu ja replihkkavuorut

Sáhkaovddideaddji	Replihkka
1. Ing-Lill Pavall, áššejođiheaddji	
2. Per Solli	
3. Anders Oskal	
4. Inger A. Skum	
5. Tore Bongo	Ingar Eira Tore Bongo
6. Ole Henrik Magga	
7. Peder Mathisen	
8. Jarle Jonassen	
9. Steinar Pedersen	Peder Mathisen Tore Bongo Ann-Mari Thomassen
10. Margreta Páve Kristiansen	
11. Mary Mikalsen Trollvik	Steinar Pedersen Mary Mikalsen Trollvik
12. Per Solli	
13. Olav Andersen	Per Solli
14. Ragnhild Nystad	
15. Steinar Pedersen	Geir Tommy Pedersen Peder Mathisen
16. Ing-Lill Pavall, áššejođiheaddji Per Solli, jienasteapmái	

#### VI. Sámedikki mearrádus maŋŋá jienasteami lea ná:

Sámediggi čujuha ahte sámi vuoigatvuoda áššit leat čielggaduvvomin. Danin ii leatge dohkálaš ahte Stáhta joatká dan linjá mii áiggistis dagahii giccuid sámi servodagas ja man čuovui odđa julggáštus sámi álbmoga stáhtusa hárrái Norggas. Jos dán odđa kursii galgá sáhttit luohhtit, de ferte dat maid oidnot praktihkalaš politihkas sámi kultuvrra materiálalaš vuodu lihkahallamiid hárrái.

Sign: SS ..... / EKN .....

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjis leat oktiibuot 59 siidu

Sámi vuoigatvuodaid lávdegoddi áshuvvui justa dainna ulbmiliin ahte dán lágan odđa lihkahallamat eai galgan dahkkot ovdal go vuoigatvuoda áššit leat čielggaduvvon. Danin leage eahpegovttolaš ja eahpedohkálaš ahte stáhta eiseválddit ovddidit ovttá nuppi doaimma main leat surgehahtti váikkuhusat sámi kultuvrii. Dasto ii leat dahkkojuvvon lahkage doarvái čilget sámi vuoigatvuodaid. Sámi vuoigatvuodaid lávdegoddi lea bargan badjel 15 jagi bohtosiid haga dán suorggis, ja sierra lávdegoddi mii galgá geahčadit sámi boares vuoigatvuodaid ja sámi riektiádejuimi, ii leat velge álggahan barggus.

Proposišuvdna ii oro go obalaččat geahččá guorahallamiin nu čiekjalit sámi beroštumiid. Muhtun deatálaš čuolmmat leat čujuhuvvon, muhto obalaš váikkuhusat, erenoamážit boazodollui, eai leat áktánasat problematiserejuvvon. Lea dohkketmeahttun go dát doaimma, mas lea stuorra mearkkašupmi sámi kultuvrra materiálalaš vuđđui, ii leat vuđoleabbot árvvoštallojuvvon go dat ovddiduvvo Stuurradiggái. Hirpmástuhtá go departemeanta ii leat vuhtiiváldán daid ollu kritihkalaš mearkkašumiid maid Sámediggi lea čujuhan meannudettiinis proposišuvdna-árvalusa (ášši R 39/96).

Doaimmat, mat evttohuvvojit boazodoalu sihkkarastimii eai oro mange láhkái sáhttimin sihkkarastit boazodoalu beroštumiid. Erenoamážit dan geažil go boazodoallofágalaš árvvoštallamat ja boazodoalu máhtolašvuolta guoskevaš guovllus ii álggage leat dohkálaččat biddjon vuodđun evttohuvvon doaimmaide. Dálveguohtonválttisvuolta ii leat measta oba namuhuvvonge vaikko boazodoallofágalaš instanssat leatge čujuhan ahte plánaid čadaheapmi dagaha dan ahte boazodoallu ii šat ceavce.

Suodjalusdepartemeanta deattuha proposišuvnnas ahte deatáleamos doaimma boazodoalu sihkkarastimii lea välljet areálaid hárhallamiidda dan ektui movt boazu geavaha guohtoneatnamiid áiggis áigái. Sámedikki mielas lea veadjemeahttun čadahit dan doaimma mii Suodjalusdepartemeanttas lea deatáleamos boazodoalu beroštumiid sihkkarastimii. Dan geažil go doaimma lea vuodđuduvvon boasttu eavttuide mii guoská dasa movt boazodoallu duođai doaimmá dálveguohtoneatnamiin.

Proposišuvnnas deattuhuvvo ahte doaimmaid čadaheami galgá sihkkarastit fasta oktavuolta- ja ovttasbargorutiinnaid ásaheami bokte. Nugo doaimma- ja guohtondilli lea guoskevaš boazodoallorohagas, de Sámedikkis lea uhccán jáhku dasa ahte dát čoavddašii boazodoalu váttisvuodaid, vaikko man buorre ovttasbargorutiinnat de livčče. Guoskevaš boazodoallo- orohat lea juo hirbmat váttis dilis, daid lihkahallamiid ja doaimmaid geažil mat leat otne. Mihttomearrin berre leat geahpedit dan militeara doaimma guoskevaš guovllus nu ahte boazodollui sihkkarastojuvvojit govttolaš rámmaeavttut. Nu ii leat dilli otne. Danin berrešige bidjat johtui proseassa mainna buoredit boazodoallo-orohaga eavttuid. Dát ferte vealtameahttumit mearkkašit dan ahte militeara doaimma geahpeduvvo.

Proposišuvnna čilgehus sámi álbmotrievttálaš gáhttema birra lea maiddái váilevaš. Ii gávdno makkárge vuodustusaid departemeantta konklusuvdnii ahte lihkahallamat eai rihkoše álbmotrievtti minoritehtagáhttema. Dán lágan gáhttema sisdoallu ii leat guorahallon báhčinsiljuidplánaid ektui, iige ovddit lihkahallamiid ektui. Čujuhuvvo ahte johtuibiddjojuvvojit doaimmat maiguin doalahit boazodoalu mánggagaveavahusplána bokte. Eat dieđe masa dát mánggagaveavahusplána vuodđuduvvo, danin go dat ii leat čilgejuvvon proposišuvnnas. Vejolaš doaimmaide, boazodoalu ektui, eai leat fágalaš ákkat, ja doaimmaiguin ii mange láhkái sáhte geahpedit daid váttisvuodaid mat boazodollui šaddet.

NAČ:as 1993:34 - Eatnamiid ja čáziid vuoigatvuolta ja hálddašeapmi Finnmárkkus deattuhuvvo čuovvovaš ovddit lihkahallamiid mearkkašupmi ON:a konvensuvnna, siviila ja politihkalaš vuoigatvuodaid hárrái, 27. artihkkala ektui:

*"Árvvoštallanfáddá 27. artihkkala mielde lea dat ahte guoskágo konkreta lihkahallan vejolašvuhtii bargat iežas kultuvrrain. Jus ná galggaš leat, de*

Sign: SS / EKN

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjii leat oktiibuot 59 siiddu

*ferite lihkahallamis, maid leat oaidnán, leat stuorra váikkuhusat kultur bargui. Go dáid váikkuhusaid galgá árvvoštallat, de ferite dattetge váldit vuolggasaji das maid sáhtta gohčodit dárbbaslaš uhccimus rádjin kultur barggu vejolašvuodaide, nu ahte vejolaš ovddit lihkahallamat sáhttet leat uhcidan dan mii lea vuodđun ovdal go joavdat dán uhccimus ráji rádjái. Lihkahallan mii iešalddis ii leat nu stuoris, sáhtta dalle dagahit ahte rájji rasttilduvvo. Dalle de šaddá nu ahte ovddit lihkahallamiin lea stuorra mearkkašupmi. Dát lea dat seamma árvvoštallanvuohki maid Carsten Smith geavaha, go iežas čielggadusas Guolástusdepartementii dadjá ahte vuodđun lea dat mii vel báhcá lihkahallama maŋŋil."*

Stuorra váili proposišuvnnas leat dat go departemeantta konklusuvdnii eai leat makkárga ákkat nu deatálaš suorggis go álbmotriekti lea, ja movt lihkahallama ollislaš váikkuhusat árvvoštallojuvvojit sámiid riektigáhttema ektui.

Sámediggi cuiggoda maiddá lihkahallamiid ollislaš árvvoštallama váilevuoda Norgga geatnegasvuodaid ektui sámi kultuvrra ja sámi servodaga guovdu ollislaččat. Báhčín- ja hárbhallanšilljoplánat leat viidát ja dain leat stuorra váikkuhusat. Sámediggi dupme lihkahallama nugo dat lea ovddiduvvon proposišuvnnas nu garrasit ahte jos dat čadahuvvo, de lea rájji rasttilduvvon maid Norga ii sáhte iige berrege rasttildit.

Ovdal leat ollugat ovddidan gáibádusa sosio-kultuvrralaš čielggadusa hárrái, muhto dat ii leat dahkkon. Sámediggi ii leat duhtavaš dan árvvoštallami mii lea dahkkon proposišuvnnas mii guoská dása. Departemeanta ii leat háliidan čatnat dán čielggadusa Suodjalusa plánejuvvon areálaviiddideamiide okto, ja sávvá viidát vuoduin ruhtadit ja stivret dán čielggadusa. Sámediggi deattuha ahte leat Suodjalusa doaimmat ja dat plánejuvvon viiddideamit mat buktet dárbbu dán lágan čielggadussii. Danin ii leatge dohkálaš ahte departemeanta geahččala duvdilit iežas eret dan ovddasvástádusas. Dasto deattuha Sámediggi ahte jos dán lágan čielggadusas galgá leat makkárga árvi, de dat ferite leat ráhkaduvvon ovdal go loahpalaš mearrádus báhčínšilljoplánain dahkko, nu ahte váikkuhusat leat dihtosis.

Proposišuvnnas namuhuvvojit sámi kulturmuittut dan láhkái ahte Sámi kulturmuittogáhttema ja Riikaantikvára buktán ollu mearkkašumit eai boade ovdan. Das ii oidno ahte Sámi kulturmuittogáhtten lea juo 1993:s vuostálastán ovttastahttima vuostálasvuoda dási geažil mii guoská sámi kulturmuittuide. Vuostehákocealkámuš lea maiddá biddjon mielddusin Riikaantikvára reivii Suodjalusa huksenbálvalussii. Ášši ii leat čuovvoluvvon daiguin lágas mearriduvvon áššemeannudanrutiinnaiguin, maid ferite čuovvut go okta stáhtalaš fágaiešváldi, nugo dán oktavuodas sámi kulturmuittogáhtten, lea vuostálastán plánejuvvon lihkahallamiid. Proposišuvdna buktá menddo jorggu gova árvalusas ja sámi kulturmuittuid meannedeames, maid eat sáhte dohkkehit.

Sámediggi áigu deattuhit ahte buot heittotvuodát ja váilevuodát proposišuvnnas; Meavkki- ja Blátind báhčínšiljuid ovttastahttin ja viiddideapmi, leat nu stuorrát ahte ii leat dohkálaš vuodđu dahkat mearrádusaid huksema hárrái. Proposišuvdna addá uhccán vejolašvuoda sáhttit árvvoštallat lihkahallama álbmotrievttálaš mearrádusaid ja Norgga geatnegasvuodaid ektui sámi kultuvrii. Dát, ovttas ollu eará beliiguin mat leat váilevaččat meannuduvvon, leat geanohis vuodđun dasa ahte sáhttit áddet lihkahallama viidodaga sámi ealáhusaid, kultuvrra, servodateallima ja vuoigatvuodaid ektui.

Sámediggi árvvoštallá dohkketmeahttumin ja váilu ovddasvástádusa jos Meavkki ja Blátind báhčínšiljuid ovttastahttinplánaid doarjut dan materiála vuodul mii lea ovddiduvvon. Juo surgehahtti váikkuhusaid geažil boazodollui berrešii plánaid hilgut. Dán lihkahallama váikkuhusat sámi boazodollui, kultuvrii ja servodateallimii ollislaččat leat nu viidát ahte dát

Sign: SS...../.....EKN.....

Čoahkkingirjji éállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjjiis leat oktiibuot 59 siiddu

rihkku čielgasit álbmotrievtti mearrádusaid mat galget sihkkarastit sámiide duodalaš vejolašvuoda geavahit guovlluid ja bargat iežaset kultuvrrain.

Danin vuostálastá Sámediggi garrasit dan evttohusa mii guoská Meavkki ja Blátind báhčin- ja hárhállanšiljuid ovttahttimii ja viiddideapmái Sis-Tromssas.

Ášši loahpahuvvui čakčamánu 27. b. 1996 dii. 11.50.

---

Sign: *SS* / *EKN*

Čoahkkingirjji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjjiis leat oktiibuot 59 siiddu

## Ášši 42/96 Sámi giellalávdegotti boahttevaš organiseren

Ášši álggahuvvui čakčamánu 27. b. 1996 dii. 11.50.

### I. Áššebáhpirat

- Njukčamánu 18. b. 1996 reive Sámi giellalávdegottis, guoská organiserenplánii
- Sámi giellalávdegotti nuppástuhtinplána, 13.05.1992 (ovdal sáddejuvvon)
- Sámi giellalávdegotti boahtteáiggi doaibma - orgána oddasit organiserema evttohus, Sámi giellalávdegotti nammadan bargujoavkkus - čielggadus 07.03.1996
- Sámi giellaráđi mearrádus áššis SG 15/96

### II. Ovdanbiddjojuvvon eavttuhusat

#### Sámediggeráđi árvalus Sámediggái:

1. Sámediggi mearrida dahkat Ruota, Suoma ja Norgga Sámedikkiid gaskasaš šiehtadusa sámi giellabarggu hárrái Sámi giellalávdegotti/SGL ásaheami bokte.
2. Sámediggi guorrasa evttohusaide maid SGL lea ovddidan sámi giellalávdegotti ásahan bargujoavkku bokte, 07.03.96 og mat leat SGL:a 13.05.92 boahtteáigge plánas. Árvvoštallamat ja evttohusat dán biddjojuvvojit vuoddun SGL:a ásaheami viidáseabbo bargui sámedikkiid vuollásažžan.
3. Sámediggeráđdi oažžu bargun dahkat ovttasbargošiehtadusa sámedikkiid gaska, vuosttažettiin bargujoavkku evttohusa 3. čuoggá ektui.

### III. Jienasteapmi

- 39 áirasis 30 ledje čoahkis.

Jienasteapmi čadahuvvui dáid vuoruid mielde:

1. Sámediggeráđi árvalus mearriduvvui ovttajienalaččat.

### IV. Beavdegirjelasáhus

Ii gáibiduvvon lasáhus beavdegirjái dán áššis.

### V. Sárdnunlistu ja replihkkavuorut

Sáhkaovddideaddji	Replihkka
1. Ole Henrik Magga, áššejodiheaddji	
2. Magnhild Mathisen	
3. Sven-Roald Nystø	
4. Berit Ranveig I. Nilssen	

### VI. Sámedikki mearrádus maŋŋá jienasteami lea ná:

1. Sámediggi mearrida dahkat Ruota, Suoma ja Norgga Sámedikkiid gaskasaš šiehtadusa sámi giellabarggu hárrái Sámi giellalávdegotti/SGL ásaheami bokte.
2. Sámediggi guorrasa evttohusaide maid SGL lea ovddidan sámi giellalávdegotti ásahan bargujoavkku bokte, 07.03.96 og mat leat SGL:a 13.05.92 boahtteáigge plánas.

Sign: SS / EKN



Árvvoštallamat ja evttohusat dáin biddjojuvvojit vuodđun SGL:a ásaheami viidáseabbo bargui sámedikkiid vuollásažžan.

3. Sámediggeráddi oážžu bargun dahkat ovttasbargošiehtadusa sámedikkiid gaskka, vuosttažettiin bargujoavkku evttohusa 3. čuoggá ektui.

Ášši loahpahuvvui čakčamánu 27. b. 1996 dii. 12.10.

---

Sign: SS / EKN

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjijis leat oktiibuot 59 siiddu

## Ášši 43/96 Regulerenráđi odđa njuolggadusat - gulaskuddan

Ášši álggahuvvui čakčamánu 27. b. 1996 dii. 12.10.

### I. Áššebáhpirat

- Suoidnemánu 16. b. 1996 gulaskuddanreive Guolástusdepartemeanttas
- Njukčamánu 20. b. 1996 gulaskuddannotáhta

### II. Ovdanbiddjojuvvon eavttuhusat

#### Sámediggeráđi árvalus Sámediggái:

Sámedikki árvoštallama mielde lea Regulerenráđi deatálaš orgána man bokte ovddidit dikki oainnu guolástusáššiin departementii, ja danin berrege Sámedikki ovddastusa lasihit, nu ahte leat guokte ovddasteaddji. Ráđdi lea maiddá deatálaš ságastallansadjin ja gos juohkit dieđuid gaskaneaset. Sámediggi eaktuda dieđusge ahte oktavuohta departemeanta politihkalaš jodiheaddjiiguin doalahuvvo ja ovddiduvvo.

Sámedikki mielas ii leat vejolašvuohta "nuppástuhttit" ráđi seaiva fágalaš ráđdin. Dainna čoahkkádusain mii evttohuvvo ja instruksain mii ráđis lea, ii oro leamen vejolašvuohta sirret politihkalaš beali. Lahtut šaddet álohii geavahit fágalaš árvoštallamiid barggusteaset. Dain árvoštallamiin ja vihkkedallamiin, mat dahkkojuvvojit šaddet danin čielgasit leat politihkalaš bealit. Muhto dain fágapolitihkalaš ráđiin, mat ovddiduvvojit guolástuseiseválddiide ferte dieđusge leat viiddis fágalaš vuodđu.

Sámedikkis ii leat vuosteháhku sihkkut jienasteami. Deatálaš lea ahte dat oainnut ja rávvagat maid lahtut ovddidit biddjojuvvojit mielde protokollii. Protokollas galgá ovdanboahit maiddá vejolaš eanetlohko- ja uhccitlohko oaidnu.

Jos ráđđadallamat ráđis galget šaddat nu viidát go vejolaš, de lea deatálaš ahte maiddá obsevatevrrat ožžot sáni šiehtadallamiin jos háliidit.

Muđui berre leat čielggas ahte lea guolástusdepartemeanta mii ruhtada Sámedikki oassálastima Regulerenráđis.

Muđui áigu Sámediggi geardduhit iežas ovddit gáibádusa beassat oassálastit Norgga sáttagoddái jahkásaš Norgga/Ruošša guolástusšiehtadallamiin.

#### Eavttuhus 1, áirasa Jens Petter Olsen, AP

1. Regulerenráđi heaittihuvvo
2. Sámediggi addá iežas guolástuspolitihkalaš čujuhusaid njuolga Guolástusdepartementii.
3. Oassin dákkár ortnegii, berre áhahuvvot guolástuspolitihkalaš gulahallanlávdegoddi gaskal Sámedikki ja guolástuseiseválddiid.  
Lávdegotti doaibma lea ráđđadallat earre- ja regulerenmearrádusaid, nu ahte sámi oainnut šaddet mielde áššemeannudan- ja politihkalaš prosessii.

### III. Jienasteapmi

- 39 áirasis 25 ledje čoahkis.

Sign: SS / EKN

Jienasteapmi čadahuvvui dáid vuoruid mielde:

1. Eavttuhus 1 mearriduvvui ovttajienalaččat sáddejuvvot Sámediggeráddái.
2. Sámediggerádi árvalus mearriduvvui ovttajienalaččat.

#### IV. Beavdegirjelasáhus

Ii gáibiduvvon lasáhus beavdegirjái dán áššis.

#### V. Sárdnunlistu ja replihkkavuorut

Sáhkaovddideaddji	Replihkka
1. Alf Edvard Nystad, áššejodiheaddji	
2. Jens Petter Olsen	Ingar Eira Jens Petter Olsen
3. Nils O. Nilsen	
4. Mary Mikalsen Trollvik	
5. Peder Mathisen	
6. Olav Magnar Dikkanen	
7. Ole Henrik Magga	
8. Steinar Pedersen	Peder Mathisen
9. Ragnhild Nystad	
10. Máret Guhttor	
11. Geir Tommy Pedersen	
12. Sven-Roald Nystø	
13. Klemet K. Hætta	
14. Jens Petter Olsen	
15. Alf Edvard Nystad, áššejodiheaddji	

#### VI. Sámedikki mearrádus maŋŋá jienasteami lea ná:

Sámedikki árvvoštallama mielde lea Regulerenráddi deatálaš orgána man bokte ovddidit dikki oainnu guolástusáššiin departementii, ja danin berrege Sámedikki ovddastusa lasihit, nu ahte leat guokte ovddasteaddji. Ráddi lea maiddá deatálaš ságastallansadjin ja gos juohkit dieduid gaskaneaset. Sámediggi eaktuda diedusge ahte oktavuolta departemeanta politihkalaš jodiheaddjiiguin doalahuvvo ja ovddiduvvo.

Sámedikki mielas ii leat vejolašvuhta "nuppástuhtit" rádi seaiva fágalaš ráddin. Dainna čoahkkádusain mii evttohuvo ja instruksain mii rádis léa, ii oro leamen vejolašvuhta sirret politihkalaš beali. Lahtut šaddet álohii geavahit fágalaš árvvoštallamiid barggusteaset. Dain árvvoštallamiin ja vihkkedallamiin, mat dahkkojuvvojit šaddet danin čielgasit leat politihkalaš bealit. Muhto dain fágapolitihkalaš rádiin, mat ovddiduvvojit guolástuseiseválddiide ferte diedusge leat viiddis fágalaš vuoddu.

Sámedikkis ii leat vuosteháhku sihkkut jienasteami. Deatálaš lea ahte dat oainnut ja rávvagat maid lahtut ovddidit biddjojuvvojit mielde protokollii. Protokollas galgá ovdanboahit maiddá vejolaš eanetlohko- ja uhccitlohko oaidnu.

Jos ráddádallamat rádis galget šaddat nu viidát go vejolaš, de lea deatálaš ahte maiddá obseatevrrat ožžot sáni šiehtadallamiin jos háliidit.

Muđui berre leat čielggas ahte lea guolástusdepartemeanta mii ruhtada Sámedikki oassálastima Regulerenrádis.

Sign: SS / EKN

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjii leat oktiibuot 59 siidu

Muđui áigu Sámediggi geardduhit iežas ovddit gáibádusa beassat oassálastit Norgga sáttagoddái jahkásaš Norgga/Ruošša guolástussiehtadallamiin.

Ášši loahpahuvvui čakčamánu 27. b. 1996 dii. 14.30

---

Sign: *SS* ..... *EKN* .....

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjijis leat oktiibuot 59 siiddu

**Ášši 44/96 Sámedikki 1997 čoahkkinplána**

Ášši álggahuvvui čakčamánu 27. b. 1996 dii. 14.30.

**I. Áššebáhpirat**

– 1997 kaleanddar

**II. Ovdanbiddjojuvvon eavttuhusat****Čoahkkinjodihangotti árvalus Sámediggái:**

Čoahkkinjodihangoddi ovddida čuovvovaš čoahkkinplána árvalusa Sámediggái mii guoská dikki dievasčoahkkimiidda 1997:s.

1997 6. vahkku	guovvamánu 3. - 7. b.
22. vahkku	miessemánu 26. - 30. b.

**III. Jienasteapmi**

– 39 áirasis 25 ledje čoahkis.

Jienasteapmi čadahuvvui dáid vuoruid mielde:

1. Čoahkkinjodihangotti árvalus dohkkehuvvui ovttajienalaččat.

**IV. Beavdegirjelasáhus**

Ii gáibiduvvon lasáhus beavdegirjái dán áššis.

**V. Sárdnunlistu ja replihkkavuorut**

Sáhkaovddideaddji	Replihkka
1. Egil Olli, áššejodiheaddji	

**VI. Sámedikki mearrádus maŋŋá jienasteami lea ná:**

Sámedikki dievasčoahkkimiid 1997 čoahkkinplána:

1997 6. vahkku	guovvamánu 3. - 7. b.
22. vahkku	miessemánu 26. - 30. b.

Ášši loahpahuvvui čakčamánu 27. b. 1996 dii. 14.35.

Sign: SS / EKN

Čoahkkingirjii čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjijis leat oktiibuot 59 siiddu

## Ášši 45/96 Tromssa ja Norlánda Meahccekomišuvdna

Ášši álggahuvvui čakčamánu 27. b. 1996 dii. 14.35.

### I. Áššebápirat

- 4. čuoggá vuodul, Ođđa áššiin 34/96, Geir Tommy Pedersena árvalus, Norlánda ja Tromssa Meahccekomišuvdna 1997 kaleanddar

### II. Ovdanbiddjojuvvon eavttuhusat

#### Eavttuhus 1, áirasa Geir Tommy Pedersen bokte, NSR:a sámediggejoavku:

Stáhtaráđdi Gunnar Berge lea 05.08.93 reivves Sámediggái dáhkidan čuovvovačča:

*«Sámedikki oktavuoda váldima vuodul áigu Ráđdehus nu guhkás go vejolaš prioriteret dakkár áššiid kommišuvnnas main lea uhccimusat vejolaš vuostálasvuoda vejolašvuodat sámi beroštumiid ektui.»*

Sámediggi lea ovdal deattuhan ahte sámi beroštumiid ii sáhte sihkkarastit dušše dan bokte ahte Ráđdehus čilge Sámediggái makkár fealttaid lea áigeguovdil ovddidit Meahccekomišuvdnii. Sirret fealttaid stuorát ja uhccit vuostálasvuohta fealtan lea boastut, go buot fealttain leat vuostálasvuodat sámi beroštumiid ektui. Sámediggi lea ovdal čielgasit bivdán bissehit Meahccekomišuvnna barggu dassázi go ásahuvvojit ortnegat maiguin sámi beroštumit eatnamiidda ja čaziide sihkkarastojuvvojit.

Sámi vuoigatvuodaidlávdegotti ásáhemiiin 1981:s leat Norgga eiseválddit konstateren ja julggástan ahte sámi vuoigatvuodat eai leat dohkálaččat čielggaduvvon ja guorahallon. Sámit eai leat goassige dohkkehan ahte árbevirolaš sámi oamastanvuoigatvuohta livčče luohpaduvvon. Dat guovllut maid meahccekomišuvdna meannuda gusket árbevirolaš sámi ássanguovlluide. Danin áiguge Sámediggi muittuit vuostálasvuoda dási mii sáhttá šaddat sámi beroštumiid, stáhta ja eará priváhta beroštumiid gaskka. Stáhta sadji «eanaeaiggádin» lea eahpečielggas, ja áddejuvvo «vearálaš» vuoigatvuohtan sámi beroštumiid olis. Dát lea áibbas duššin dahkkon earret eará Læigasfealтта komišuvnna stevnemis, mas čuožžu:

*«Stáhtaeatnamiin nággofealttain eai leat geavahanvuoigatvuodat allmennetrievevtti vuodul, dološ dahje boaresgeavahusa vuodul, earágo guodohemiide.»*

Justisdepartemeanta lea Sámediggi initiatiivain ásahan dutkanprošeavtta mii guoská sámi boaresgeavahussii. Lea sivva jáhkkit ahte dát čielggadus buktá čuovgasa beliide mat gusket daid guovlluide maid Meahccekomišuvdna meannuda. Jáhku mielde maiddái Sámi vuoigatvuodaidlávdegotti bargu buktá albmosii duodaštusaid main lea mearkkašupmi fealttaide mat meannuduvvojit.

ILO-konvenšuvdna nr. 169, eamiálbmogiid ja čearddalaš álbmogiid hárrái iešmearrideaddji riikkain, lea dohkkehuvvon maŋná go Meahccekomišuvdna lea ásahuvvon. Go Norga lea dohkkehan ILO-konvenšuvnna nr. 169 ja go dat bođii fápmui, de buktá dát čielga geatnegasvuodaid eiseválddiide ángiruššat doaimmaiguin mat eastadit vuostálasvuodaid, eai čuoččilahte daid, nugo Meahccekomišuvnna ásaheapmi lea sámiid mielas.

Sámedikki gávnnana dárbblašlažžan dán áššis muittuhit earret eará ILO-konvenšuvnna 8. artihkkala, nr. 1, gos čuožžu:

*«Go riikka lágat ja njuolggadusat doaimmahuvvojit dáid álbmogiid guovdu, de galgá sin vieruid ja árbevirolaš lágaid váldit vuhtii.»*

Dasto čuožžu 14. artihkkalis, nr. 3, ahte:

Sign:  ..... / EKN

*«Riikkaid láhkaortnega olis berre ráhkadit heivvolaš doaibmanvuogi mainna dáid álbmogiid eanangáibádusat gieđahallojuvvojit.»*

ILO-konvenšuvdna nr. 169 eaktuda čielgasit ahte sámi vuoigatvuodát iskkaduvvojit hirbmat vudolaččat. Meahccekomišuvnna doaibma illá ollašuhtta vudolašvuoda gáibádusa. Meahccekomišuvnna čielgasit ii gal sáhte gohčodit heivvolaš ortnegin riektigažaldagaid čoavdimii sámi beroštumiid oktavuodas.

Ráđdehus ieš dadjá Sd. diedáhusas nr. 52, kapihttalis 5.8, Hástalusat láhkabarggus, s. 40:

*«Nugo ovdamearka odellágain čájeha, de jáhkkit ahte oasis min boares lágain ja riektijurddašeames, eai dávis nu bures áigumušaide mat leat Vuodđolága § 110 a, ja gaskariikkalaš eamiálbmotrievttis.»*

Dasto čuožžu:

*«Fertet jáhkkit ahte Norgga lágat boahtteáiggis iskkaduvvojit rievttálaččat gustovaš eamiálbmotrievtti ektui. Dán lágan riektiiskkadeami vuodul sáhtta geavahusa rievdadit. Ráđdehus áigu dattetge aktiivvalaš politihka bokte geahččalit árvvoštallat Norgga lágaid sámi riektijurddašeami ektui nu ahte lágat nu guhkás go vejolaš dávistit bajit dási prinsihpaide. Ollislaččat odasmahttit lágaid dainna ulbmilin ii oro dattetge dárbbalaš juste dál. Baicce árvvoštallojuvvojit dát gažaldagat dalle go šaddá áigejuovdil árvvoštallat ja odasmahttit earjillágaid.»*

ILO-konvenšuvnna 12. artihkkala ektui, galgá stáhta váikkuhit áššiide, maid oktavuodas sámi vuoigatvuodát eai oro vuhtiiváldojuvvon ja ovddidit daid duopmostuoluide. Dan vuodul go sámi boaresvuoigatvuodát eaige riektiáddejumiit leat čálalaš hámis, lea vealtameahtun deatálaš dahkat válmmašteaddji barggu dieđuid viežžamiin, ovdal go ášši ovddiduvvo duopmostuoluide. Ovddit áiggiid almmolaš riektigeavahus lea systemáhtalaččat badjelgeahččan sámi boaresvieruid ja vuoigatvuodaid, stáhta našuvnnaš lánka- ja njuolggadusaide dávistettiin mat leat ráhkaduvvon politihkalaš assimilašuvdnaulbmiliid mielde Norggas.

Sámediggi ávžžuha fas ahte Læigasfealтта meannudeapmi, ja earáge fealttaid meannudeapmi, mañiduvvo dassáži go ášahuvvojit ulbmálaš ortnegat maiguin mearridit riektigáibádusaid sámi beroštumiid oktavuodas. Dán lágan ortnegiid ii sáhte ášahit ovdal go Sámi vuoigatvuodaidlávdegotti bargu lea ollašuhtton, iige ovdal go dutkanprošeakta sámi boaresgeavahusa birra lea gárvvis. Dát, dan čuoovvovaš politihkalaš meannudemiin ja lágaid odasmahttimiin buktá buoret eavttuid dohkálaččat gozihit sámi beroštumiid.

Go Ráđdehusas lea mihttomearrin ahte sámi beroštumiit eai galgga gillát, de Sámedikki mielas dan dán ášši oktavuodas ii sáhte ollašuhttit earáláhkái go bissehit Meahccekomišuvnna barggu dassáži go leat ášahuvvon ortnegat mat sihkarastet sámi vuoigatvuodaid. Jos ná ii dáhpáhuva, de sáhtta komišuvnna barggu boadusin šaddat ahte lea dárba dahkat bággolonistemiid, odđasit ášahan dihte riektidili mii dávista sámi riektiáddejumiide ja sámi boaresgeavahusriektái.

Meahccekomišuvnna bargguin jotkojuvvo vaikko sámit dan leat nu ollu vuostálastán, Meahccekomišuvnna ásaheami rájes gitta otnáži.

Lea deatálaš sihkarastit sámi beroštumiide uhccimus dási riektigáhttema. Sámi beroštumiid goziheapmi iešgudetge fealtain lea guddojuvvon guovllu ovttaskas eanaoamasteaddjiid ja ovttaskas olbmuid háldui. Dát juo muitala ahte dat lea veadjemeahtun go lávdegoddi nugo sámi vuoigatvuodaidlávdegoddi, gos leat olbmot, geat dovdet sámi kultuvrra ja servodaga, eai leat nagodan dahkat dan 16 jagis, iige dát bargu leat velge gárvvistuvvon.

Jos Meahccekomišuvnna viidáseabbo bargu ii bissehuvvo, de ferte jođáneamos lági mielde nammadit doarjjajoavkku mii sáhtta gozihit sámi vuoigatvuodaid Meahccekomišuvnna barggu

Sign: SS / EKN

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjii leat oktiibuot 59 siidu

ektui. Joavkku nammada Sámediggi. Joavkku bargun ferte maiddá leat gávdnat sierra proseassafápmudeaddji sámi vuoigatvuodaid várás iešguđetge fealttain. Stáhta ferte ruhtadit dán joavkku goluid.

Lea vealtameahtun deatálaš ahte sámi beroštumid leat oassin válmmašteaddji barggus ja čoahkkimiin, danin vai sihkkarastojuvvojit dieđut dasa ahte gávdnojit sámi vuoigatvuodát dain sierralágan fealttain, ja ahte iešguhtege sáhtá čujuhit sámi vuoigatvuodaide.

### III. Jienasteapmi

– 39 áirasis 25 ledje čoahkis.

Jienasteapmi čadahuvvui dáid vuoruid mielde:

1. Eavttuhus 1 mearriduvvui ovttajienalaččat.

### IV. Beavdegirjelasáhus

Ii gáibiduvvon lasáhus beavdegirjái dán áššis.

### V. Sárdnunlistu ja replihkkavuorut

Sáhkaovddideaddji	Replihkka
1. Geir Tommy Pedersen, árvalusa ovddideaddji	
2. Anders Oskal	
3. Magnhild Mathisen	
4. Ole Henrik Magga	
5. Máret Guhttor	

### VI. Sámedikki mearrádus maŋŋá jienasteami lea ná:

Stáhtaráđdi Gunnar Berge lea 05.08.93 reivves Sámediggái dáhkidan čuovvovačča:

*«Sámedikki oktavuoda váldima vuodul áigu Ráđdehus nu guhkás go vejolaš prioriteret dakkár áššiid kommišuvnnas main lea uhccimusat vejolaš vuostálasvuoda vejolašvuodát sámi beroštumiid ektui.»*

Sámediggi lea ovdal deattuhan ahte sámi beroštumiid ii sáhte sihkkarastit dušše dan bokte ahte Ráđdehus čilge Sámediggái makkár fealttaid lea áigeguovdil ovddidit Meahccekomišuvdnii. Sirret fealttaid stuorát ja uhccit vuostálasvuohta fealtan lea boastut, go buot fealttain leat vuostálasvuodát sámi beroštumiid ektui. Sámediggi lea ovdal čielgasit bivdán bissehit Meahccekomišuvnna barggu dassáži go ásahuvvojit ortnegat maiguin sámi beroštumit eatnamiidda ja čaziide sihkkarastojuvvojit.

Sámi vuoigatvuodaidlávdegotti ásáhemiiin 1981:s leat Norgga eiseválddit konstateren ja julggástan ahte sámi vuoigatvuodát eai leat dohkálaččat čielggaduvvon ja guorahallon. Sámit eai leat goassige dohkkehan ahte árbevirolaš sámi oamastanvuoigatvuohta livčče luohpaduvvon. Dat guovllut maid meahccekomišuvdna meannuda gusket árbevirolaš sámi ássanguovlluide. Danin áiguge Sámediggi muittuit vuostálasvuoda dási mii sáhtá šaddat sámi beroštumiid, stáhta ja eará priváhta beroštumiid gaskka. Stáhta sadji «eanaeaggádin» lea eahpečielggas, ja áddejuvvo «vearálaš» vuoigatvuohtan sámi beroštumiid olis. Dát lea áibbas duššin dahkkon earret eará Lægisfealтта komišuvnna stevnemis, mas čuožžu:

Sign: SS / EKN

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjis leat oktiibuot 59 siiddu



*«Stáhtaeatnamiin nággofealttain eai leat geavahanvuoigatvuodát allmennetrievtti vuodul, dološ dahje boaresgeavahusa vuodul, earágo guodohemiide.»*

Justisdepartemeanta lea Sámediggi initiatiivain ásahan dutkanprošeavtta mii guoská sámi boaresgeavahussii. Lea sivva jáhkkit ahte dát čielggadus buktá čuovgasa beliide mat gusket daid guovlluide maid Meahccekomišuvdna meannuda. Jáhku mielde maiddái Sámi vuoigatvuodaidlávdegotti bargu buktá albmosii duodaštusaid main lea mearkašupmi fealttaide mat meannuduvvojit.

ILO-konvenšuvdna nr. 169, eamiálbmogiid ja čearddalaš álbmogiid hárrái iešmearrideaddji riikkain, lea dohkkehuvvon maŋná go Meahccekomišuvdna lea ásahuvvon. Go Norga lea dohkkehan ILO-konvenšuvdna nr. 169 ja go dat bođii fápmui, de buktá dát čielga geatnegasvuodaid eiseválddiide ángiruššat doaimmaiguin mat eastadit vuostálasvuodaid, eaige čuoččilahte daid, nugo Meahccekomišuvdna ásaheapmi lea sámiid mielas.

Sámedikki gávnna dárbbaslažžan dán áššis muittuhit earret eará ILO-konvenšuvdna 8. artihkkala, nr. 1, gos čuožžu:

*«Go riikka lágat ja njuolggadusat doaimmahuvvojit dáid álbmogiid guovdu, de galgá sin vieruid ja árbevirolaš lágaid váldit vuhtii.»*

Dasto čuožžu 14. artihkkalis, nr. 3, ahte:

*«Riikkaid lánkaortnega olis berre ráhkadit heivvolaš doaibmanvuogi mainna dáid álbmogiid eanangáibádušat giedahallojuvvojit.»*

ILO-konvenšuvdna nr. 169 eaktuda čielgasit ahte sámi vuoigatvuodát iskkaduvvojit hirbmat vuodalaččat. Meahccekomišuvdna doaibma illá ollašuhtta vuodalašvuoda gáibádusa. Meahccekomišuvdna čielgasit ii gal sáhte gohčodit heivvolaš ortnegin riektigažaldagaid čoavdimii sámi beroštumiid oktavuodas.

Ráđdehus ieš dadjá Sd. diedáhusas nr. 52, kapihttalas 5.8, Hástalusat lánkabarggus, s. 40:

*«Nugo ovdamearka odellágain čájeha, de jáhkkit ahte oasis min boares lágain ja riektijurddašeames, eai dávis nu bures áigumušaide mat leat Vuoddolága § 110 a, ja gaskariikkalaš eamiálbmotrievttis.»*

Dasto čuožžu:

*«Fertet jáhkkit ahte Norgga lágat boahteáiggis iskkaduvvojit rievttálaččat gustovaš eamiálbmotrievtti ektui. Dán lágan riektiikkadeami vuodul sáhtta geavahusa rievdadit. Ráđdehus áigu dattetge aktiivvalaš politihka bokte geahččalit árvoštallat Norgga lágaid sámi riektijurddašeami ektui nu ahte lágat nu guhkás go vejolaš dávistit bajit dási prinsihpaide. Ollislaččat odasmahttit lágaid dainna ulbmilin ii oro dattetge dárbbaslaš juste dál. Baicce árvoštallojuvvojit dát gažaldagat dalle go šaddá áigeguovdil árvoštallat ja odasmahttit earjállágaid.»*

ILO-konvenšuvdna 12. artihkkala ektui, galgá stáhta váikkuhit áššiide, maid oktavuodas sámi vuoigatvuodát eai oro vuhtiiváldojuvvon ja ovddidit daid duopmostuoluide. Dan vuodul go sámi boaresvuoigatvuodát eaige riektiáddejumit leat čálalaš hámis, lea vealtameahttun deatálaš dahkat válmmašteaddji barggu dieđuid viežžamiin, ovdal go ášši ovddiduvvo duopmostuoluide. Ovddit áiggiid almmolaš riektigeavahus lea systemáhtalaččat badjelgeahččan sámi boaresvieruid ja vuoigatvuodaid, stáhta našuvnnaš lánka- ja njuolggadusaide dávistettiin mat leat ráhkaduvvon politihkalaš assimilašuvdnaulbmiliid mielde Norggas.

Sámediggi ávžžuha fas ahte Lægisfealtta meannudeapmi, ja earáge fealttaid meannudeapmi, maŋiduvvo dassáži go ásahuvvojit ulbmálaš ortnegat maiguin mearridit riektigáibádusaid sámi beroštumiid oktavuodas. Dán lágan ortnegiid ii sáhte ásahtit ovdal go Sámi

Sign: SS / EKN

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjiis leat oktiibuot 59 siidu

vuoigatvuodaidlávdegotti bargu lea ollašuttton, iige ovdal go dutkanprošeakta sámi boaresgeavahusa birra lea gárvvis. Dát, dan čuovvovaš politihkalaš meannudemiin ja lágaid ođasmahttimiin buktá buoret eavttuid dohkálaččat gozihit sámi beroštumiid.

Go Ráddehusas lea mihttomearrin ahte sámi beroštumit eai galgga gillát, de Sámedikki mielas dan dán ášši oktavuodas ii sáhte ollašuttit earáláhkái go bissehit Meahccekomišuvnna barggu dassáži go leat áсахuvvon ortnegat mat sihkkarastet sámi vuoigatvuodaid. Jos ná ii dáhpáhuva, de sáhtá komišuvnna barggu boadusin šaddat ahte lea dárbu dahkat bággolonistemiid, ođđasit ásahan dihte riektidili mii dávista sámi riektiáddejumiide ja sámi boaresgeavahusriektái.

Meahccekomišuvnna bargguin jotkojuvvo vaikko sámit dan leat nu ollu vuostálastán, Meahccekomišuvnna ásaheami rájes gitta otnáži.

Lea deatálaš sihkkarastit sámi beroštumiide uhccimus dási riektigáhttema. Sámi beroštumiid goziheapmi iešguđetge fealttain lea guđđojuvvon guovllu ovttaskas eanaoamasteaddjiid ja ovttaskas olbmuid háldui. Dát juo muitala ahte dat lea veadjemeahtton go lávdegoddi nugo sámi vuoigatvuodaidlávdegoddi, gos leat olbmot, geat dovdet sámi kultuvrra ja servodaga, eai leat nagodan dahkat dan 16 jagis, iige dát bargu leat velge gárvvistuvvon.

Jos Meahccekomišuvnna viidáseabbo bargu ii bissehuvvo, de ferte jođáneamos lági mielde nammadit doarjjajoavkku mii sáhtá gozihit sámi vuoigatvuodaid Meahccekomišuvnna barggu ektui. Joavkku nammada Sámediggi. Joavkku bargun ferte maddái leat gávdnat sierra proseassafápmudeaddji sámi vuoigatvuodaid várás iešguđetge fealttain. Stáhta ferte ruhtadit dán joavkku goluid.

Lea vealtameahtton deatálaš ahte sámi beroštumid leat oassin válmmašteaddji barggus ja čoahkkimiin, danin vai sihkkarastojuvvojit dieđut dasa ahte gávdnojit sámi vuoigatvuodat dain sierralágan fealttain, ja ahte iešguhtege sáhtá čujuhit sámi vuoigatvuodaide.

Ášši loahpahuvvui čakčamánu 27. b. 1996 dii. 14.55.

Sign: S.S. / E.K.N.

Čoahkkingirji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjis leat oktiibuot 59 siiddu

Vuolláičállit leat lohkan čoahkkinbeavdegirjji, ja gávnahan ahte girjái fievrriduvvon mearrádušat leat nu mo Sámedikki mearrádii.

Karášjohka 27.09.96

Čoahkkinjođihangoddi

Egil Olli

Mary Mikalsen Trollvik

Anders Oskal

---

Sign: SS / EKN

Čoahkkingirjji čállit S.Solbakk/E.K.Nystad

Čoahkkingirjjiis leat oktiibuot 59 siiddu